

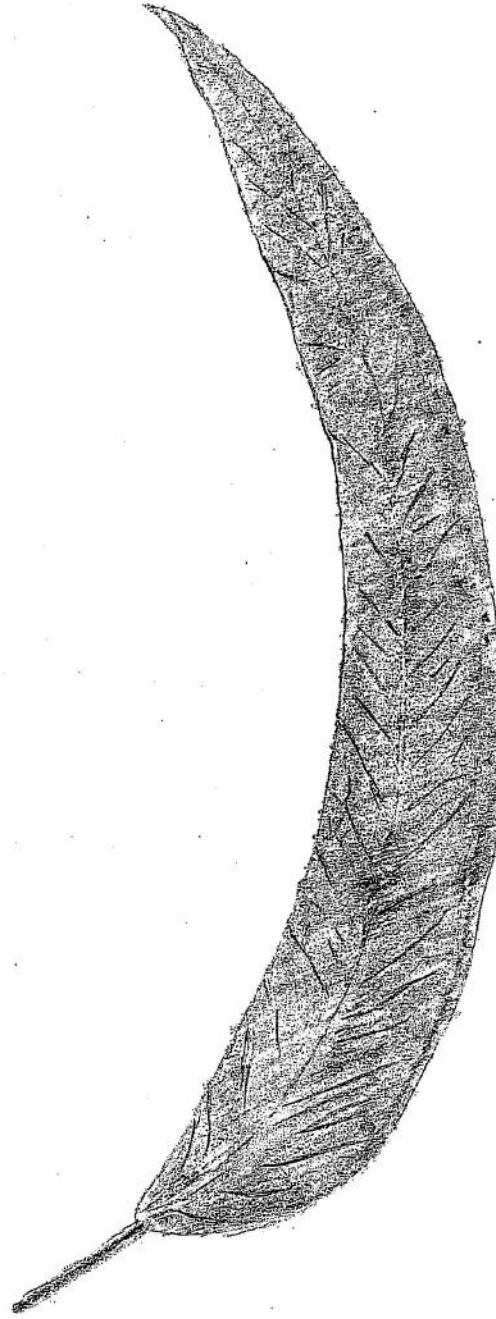
FARMASÖTİK BOTANİK LAB. NOTU

II.DÖNEM TAMAMI

(2008-2009)

ÖZGÜN FOTOKOPİ

TEL : (0216) 450 13 58

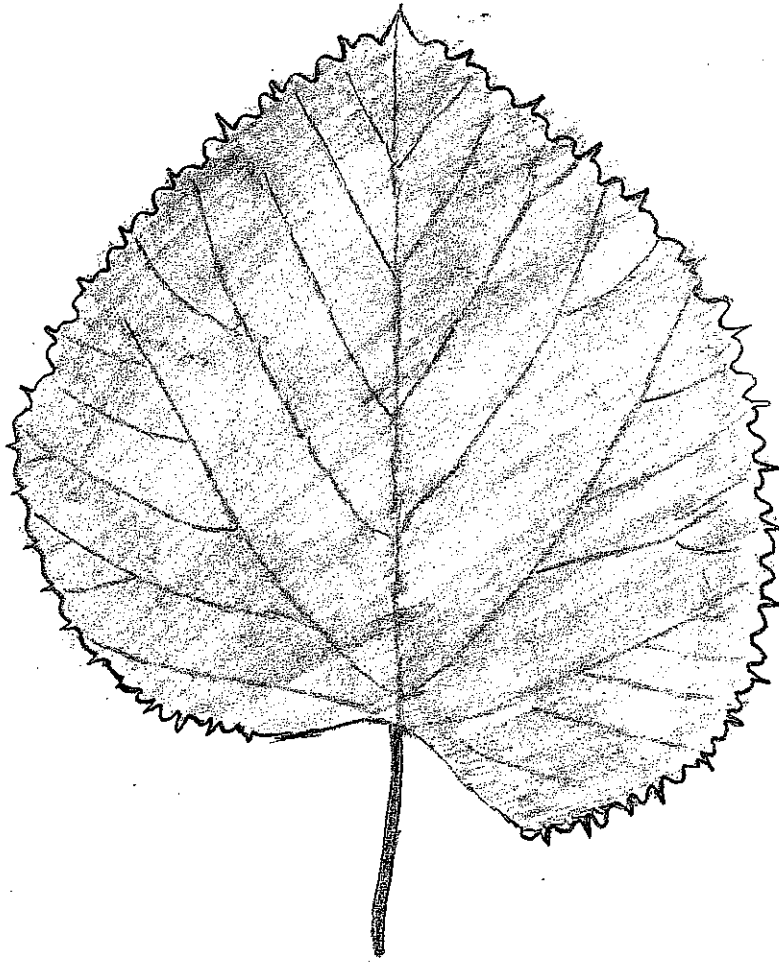

Eucalyptus (Myrtaceae) - Ökalyptus

- * Yaprak şekli: basit
- * Yaprak laminasının şekli: palkat
- * Yaprak laminasının tepesi: daralan akut
- * Yaprak laminasının tabanı: obtus
- * Yaprak laminasının kenarı: düz
- * Yaprak laminasının damarlanması: pennat
- * Yaprak laminasının sapı: laminanın 1/8 uzunluğunda.

Diğer özellikler

- * Yaprığın alt ve üst yüzü arasında bir renk farkı yoktur.
- * Parçalandığında kendine özgü bir kokusu vardır.
- * Vatanı Avustralya'dır. Bataklık kurutmada kullanılır.
- * Drog olarak kullanılır. Öksürük şurublarında bulunur.

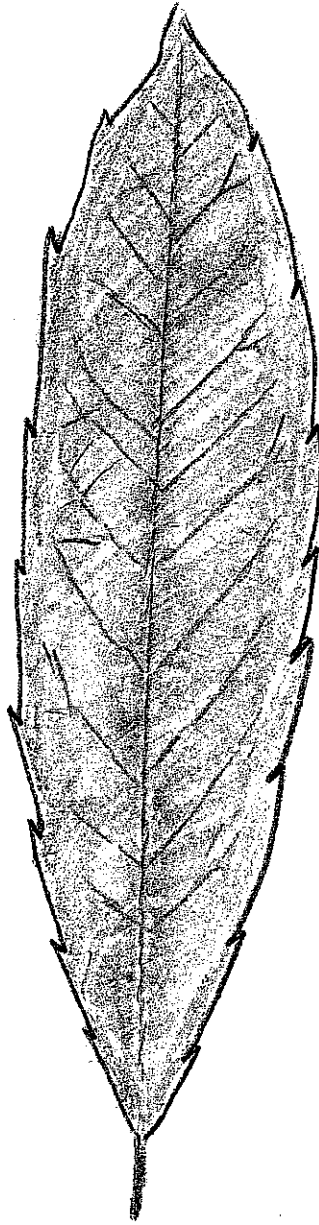

Tilia (Tiliaceae) - İhlamur

- * Yaprak şekli: basit
- * Yaprak laminasının şekli: kondat
- * Yaprak laminasının tepesi: akuminat
- * Yaprak laminasının tabanı: asimetric kondat
- * Yaprak laminasının kenarı: dentat
- * Yaprak laminasının damarlanması: pennat
- * Yaprak laminasının sapı: laminanın 1/3'ü uzunluğunda

Diğer Özellikler

- * Üst yüzü koyu yeşil alt yüzü açık beyaz grimsi renktedir. Neçeni alt yüzdeki tüylerden kaynaklanır.
- * Yurdumuzun yerli bitkisidir.
- * Tedavi edici olarak soğuk algınlığına karşı kullanılıp aynı zamanda yatıştırıcı özelliği vardır.
- * Çiçekleri çok faydalıdır.
- * İlk kaynatıldığında etkisi fazladır. Sonraki kaynatılmalarda etkisi yoktur.

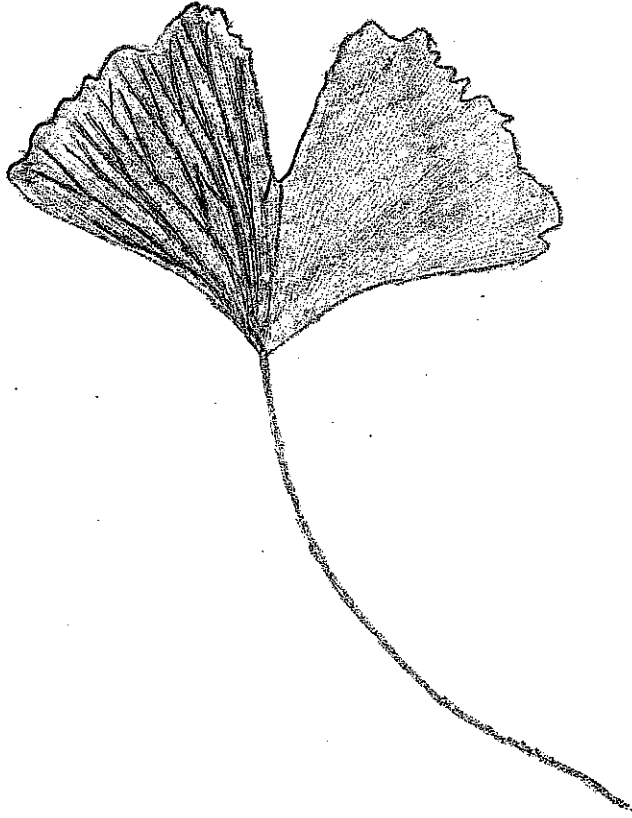

Laurocerasus officinalis (Rosaceae) — Taflan

- * Yaprak şekli: Basit
- * Yaprak laminasının şekli: eliptik
- * Yaprak laminasının tepesi: akuminant
- * Yaprak laminasının tabanı: akut
- * Yaprak laminasının kenarı: serrat
- * Yaprak laminasının damarlanması: pennat
- * Yaprak laminasının sapı: laminanın 1/10'u uzunluğunda

Diğer Özellikler

- * Yaprığın üst yüzü koyu yeşilken alt yüzü açık yeşildir.
- * Yaprak derimsi bir yapıdadır. ve yaprakta gutteler bulunur.
- * Ağaç şeklinde bir bitkidir.
- * Yurdumuzun yerli bitkisidir.

Ginkgo biloba (Ginkgoaceae) – Japon eriği

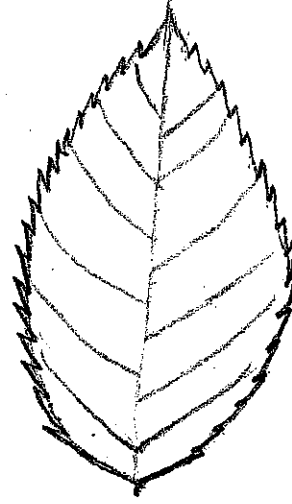
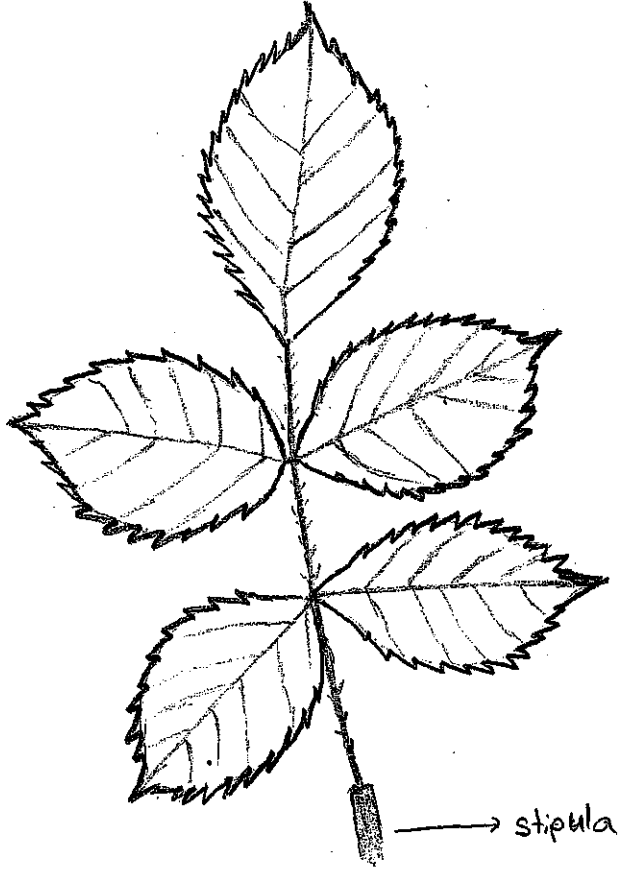
- * Yaprak şekli: Basit
- * Yaprak laminasının şekli: pılbellat
- * Yaprak laminasının tepesi: rotundat
- * Yaprak laminasının tabanı: kuneat
- * Yaprak laminasının kenarı: üst tarafı girinti çıkıntılı, alt tarafı düz.
- * Yaprak laminasının damarlanması: dikoton
- * Yaprak laminasının sapı: Yaprak sapı laminanın 3 katı uzunluğunda

Diğer Özellikleri

- * Ülkemizin yerli bitkisi olmayıp fakat ülkemizde yetiştirilebilmektedir.
- * Anagurdu Çin ve Japonya'dır. Kutsal bitki olarak kabul edilir.
- * Yaşlılarda hafızayı güçlendirir. Konsantrasyonu düzenler.

Lob-2
08.03.2009

K. Yalçın

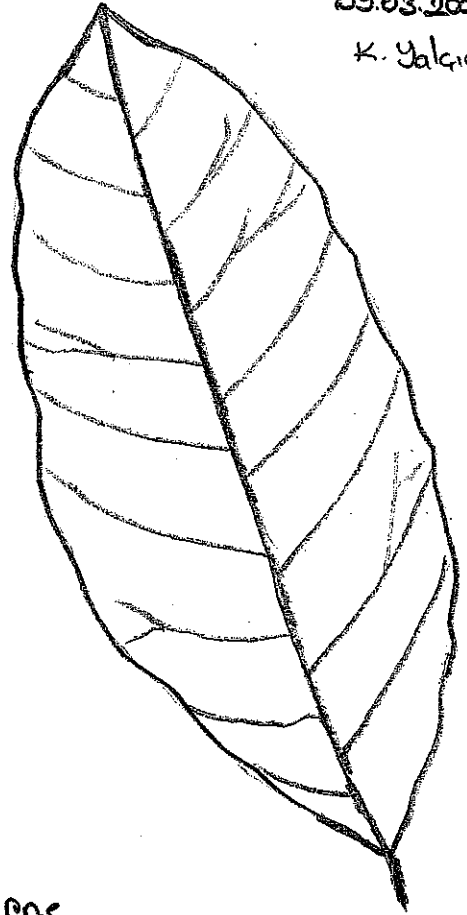
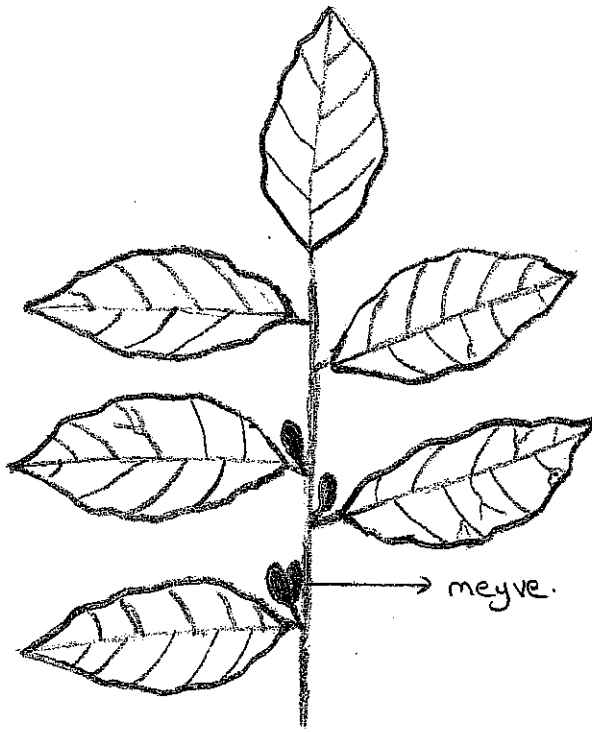
Rosa (Rosaceae) - Gül

- * Yaprak şekli: parçalı, imparipennat
- * Foliol laminasının şekli: Ovat
- * Foliol laminasının tepesi: Akuminat
- * Foliol laminasının tabanı: Akut
- * Foliol laminasının kenarı: serrat
- * Foliol laminasının damarlanması: pennat
- * Yaprak laminasının sapı: yaprak laminasının 1/5'i uzunluğunda

Diğer Özellikleri

- * Yaprak sapının her yanında ek yapılar vardır. (Stipula vardır.)
- * Yaprığın alt ve üst yüzünde renk farkı vardır. ✓
- * Yurdumuzun yerli bitkisidir.

Lab-2
09.03.2009.
K. Yalçın.

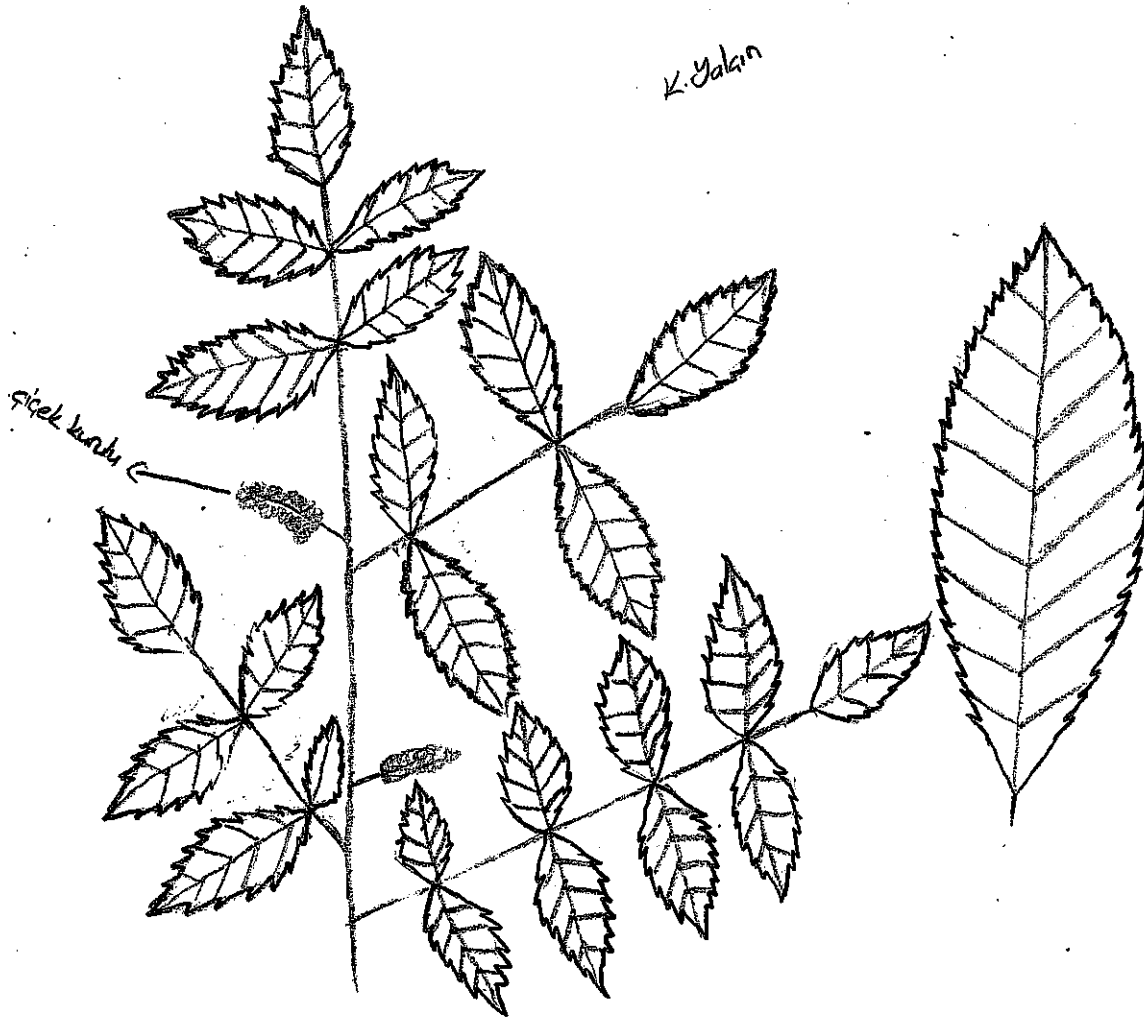

Laurus nobilis (Lauraceae) - Defne

- * Yaprak şekli: Basit
- * Yaprak laminasının şekli: eliptik
- * Yaprak laminasının tepesi: akut
- * Yaprak laminasının tabanı: akut
- * Yaprak laminasının kenarı: undulat (dalgalı)
- * Yaprak laminasının damarlanması: pennat.
- * Yaprak laminasının sapı: laminanın 1/10 uzunluğunda
- * Yaprakların dizilişi: Alternan diziliş.

Diğer Özellikleri

- * Kendine özgü kokusu vardır.
- * Sabun yapımına katılır.
- * Et ve balık yemeklerinde baharat olarak kullanılır.
- * Alt ve üst yüzü arasında renk farkı vardır.
- * Yurdumuzun yerli bitkisidir.

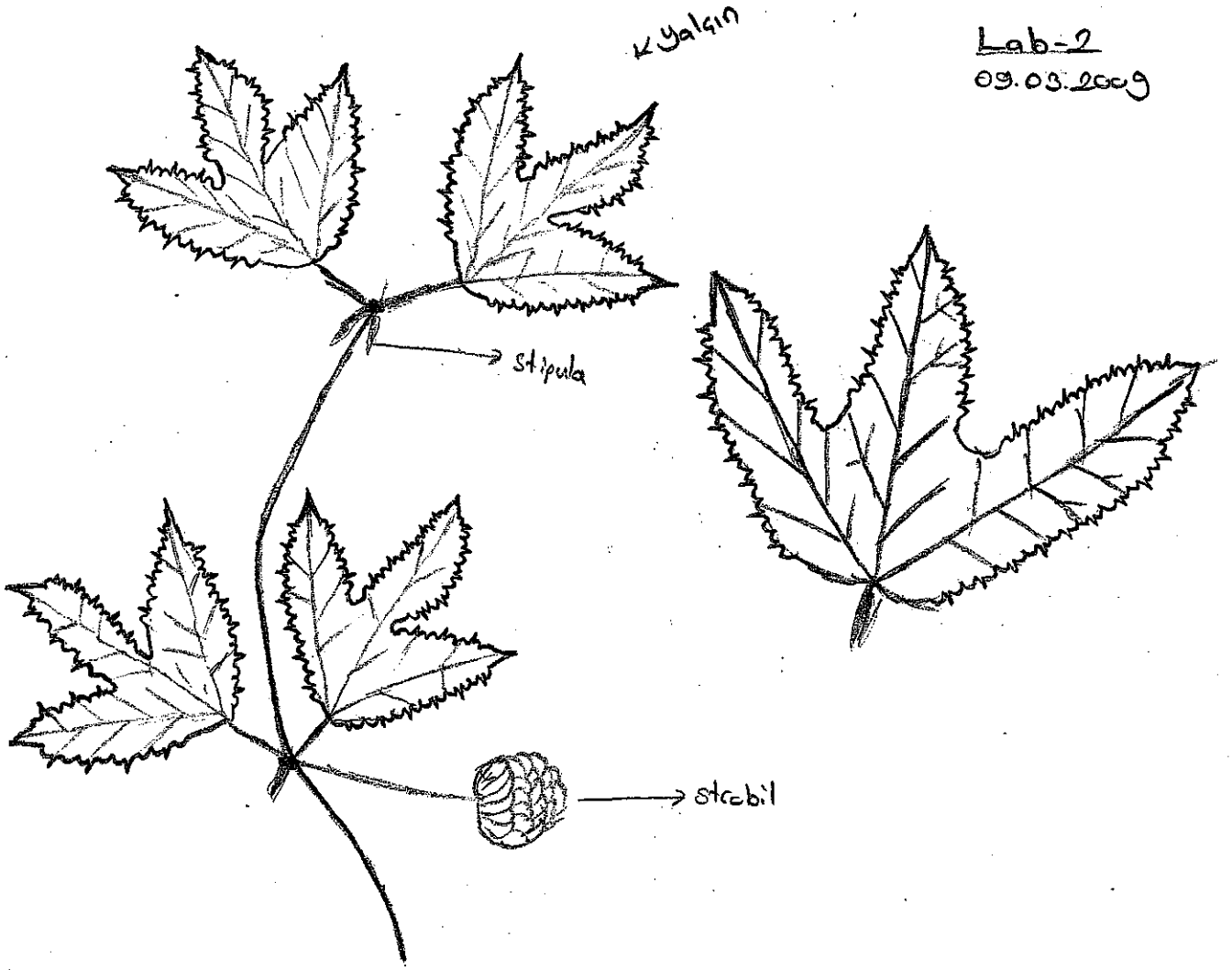
Rhus coriaria (Anacardiaceae) – Sumak

- * Yaprığın şekli: parçalı, impari pennat
- * foliolün laminasının şekli: eliptik.
- * foliolün laminasının tepesi: akut
- * foliolün laminasının tabanı: akut
- * foliolün laminasının kenarı: serrat
- * foliolün laminasının damarlanması: pennat
- * Yaprak laminasının sapı: laminanın 1/5'i uzunluğunda
- * Yaprığın gövdedeki dizilişi: alternan diziliş.

Diğer Özellikleri

- * Meyveleri baharat olarak kullanılır.
- * Tadı ekşidir.
- * Alternan diziliş gösterir.

Lab-2
09.03.2009

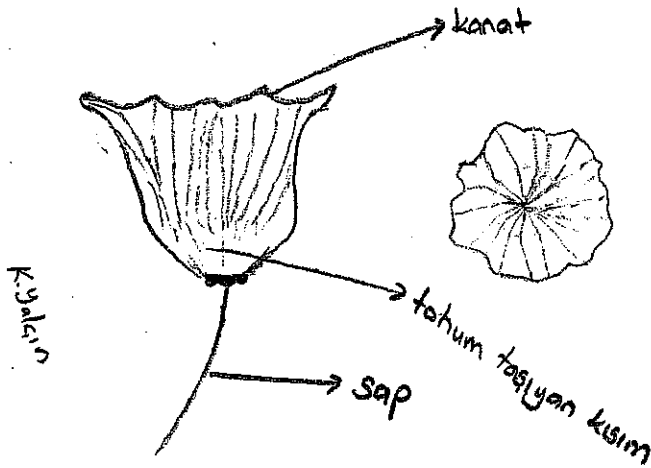
Humulus Lupulus (Cannabaceae) - Şerbetçi Otu

- * Yaprak şekli: parçalı
- * Yaprak laminasının şekli: palmatipartit
- * Yaprak laminasının tepesi: akuminat
- * Yaprak laminasının tabanı: kordat
- * Yaprak laminasının kenarı: dentat
- * Yaprak laminasının damarlanması: Palmat
- * Yaprak laminasının sapı: lamina uzunluğunun 1/2'si

Diğer Özellikler

- * Bira yapımında kullanılır.
- * İrile ve sarımsı yeşilliği olan bir bitkidir.
- * Stipula vardır.
- * Drog olarak kullanılır. (Salgı tüyleri ve dişi çiçek)
- * Strobil bulunur.

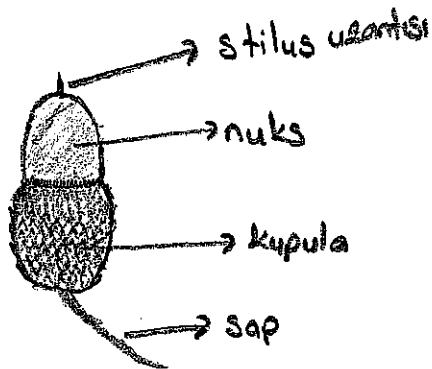
1- Paliurus spina-christi (Rhamnaceae) - Karaçalı

Meyve tipi : Samara

Samara: Basit, kuru, açılmayan kanatlı meyve tipine samara denir.

2- Quercus (Fagaceae) - Mese

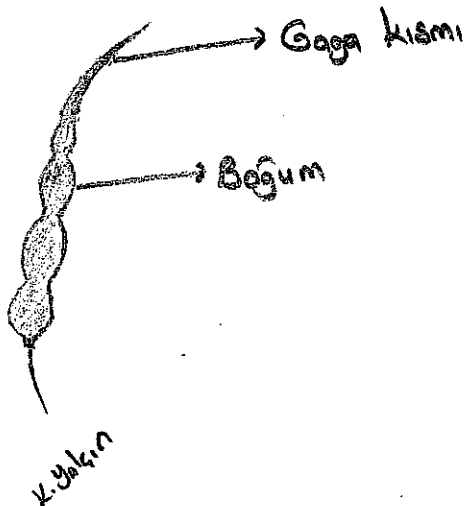

Meyve tipi: Nuks.

Nuks: Basit kuru açılmayan perikarpı sert meyve tipine nuks denir.

Kupula: Odunlaşmış brakte ve brakteollerden oluşan yapıya denir.

3- Raphanus (Cruciferae) - Turp Otu

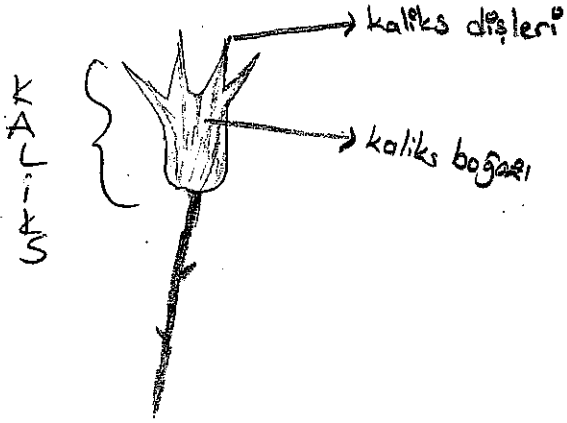
Meyve tipi: Lomentum

Lomentum: Basit, kuru, açılmayan her bir böğümünde bir tohum taşıyan meyve tipine lomentum denir.

Kapsula Tipi Meyveler (4, 5, 6, 7. meyveler)

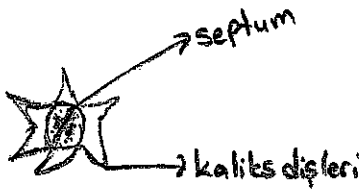
Kapsula Tipi Meyve: İki veya çok karpelli tek veya çok gözlü meyve tipine denir. Açılışına göre isim alır.

4- Hyoscyamus (Solanaceae) - Ban Otu

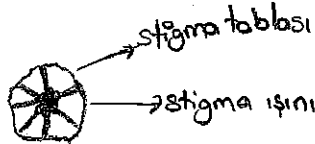
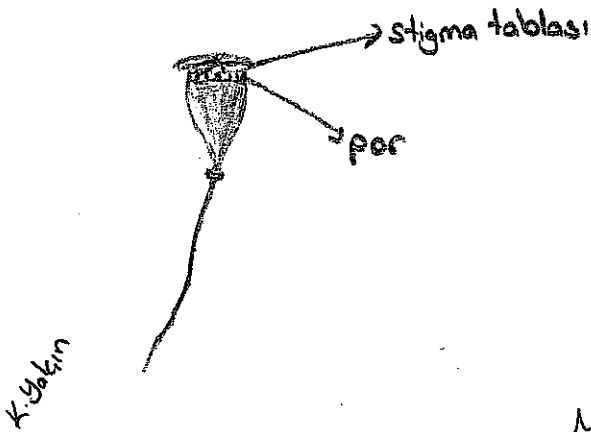

Meyve Tipi: Pitsidyum → Kapaklı Kapsula

Pitsidyum: Dışarı bir kapakla açılan kapsula tipi meyveye denir.

5- Papaver rhoeas (Paveraceae) - Gelincik çiçeği

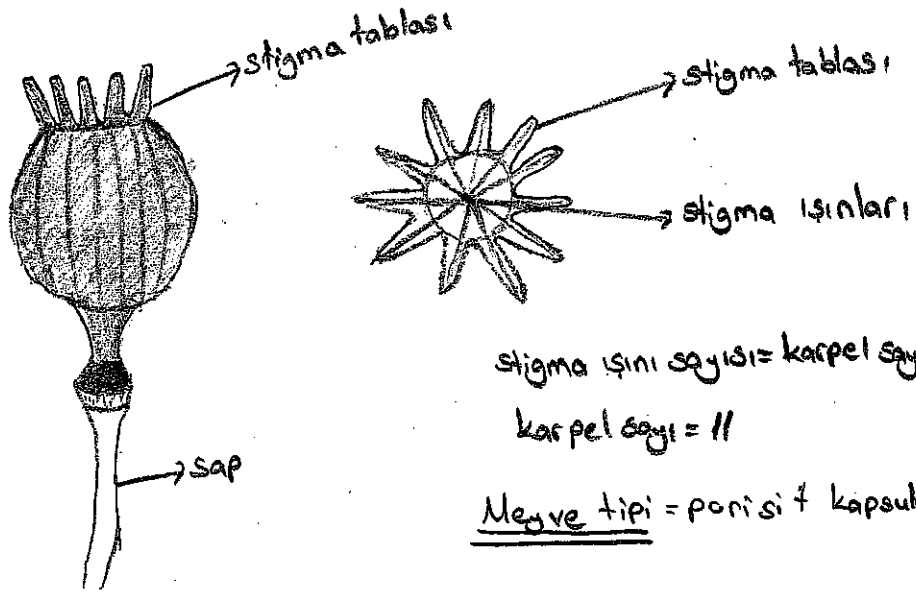
stigma ışıını = karpel sayısı
karpel sayısı = 7

Meyve tipi: Porisit kapsula

Porisit kapsula: Açılış portarla olan kapsula tipi meyveye porisit kapsula denir.

6- Papaver somniferum (Papaveraceae) - Haşhaş.

Lab-3
16.03.2009

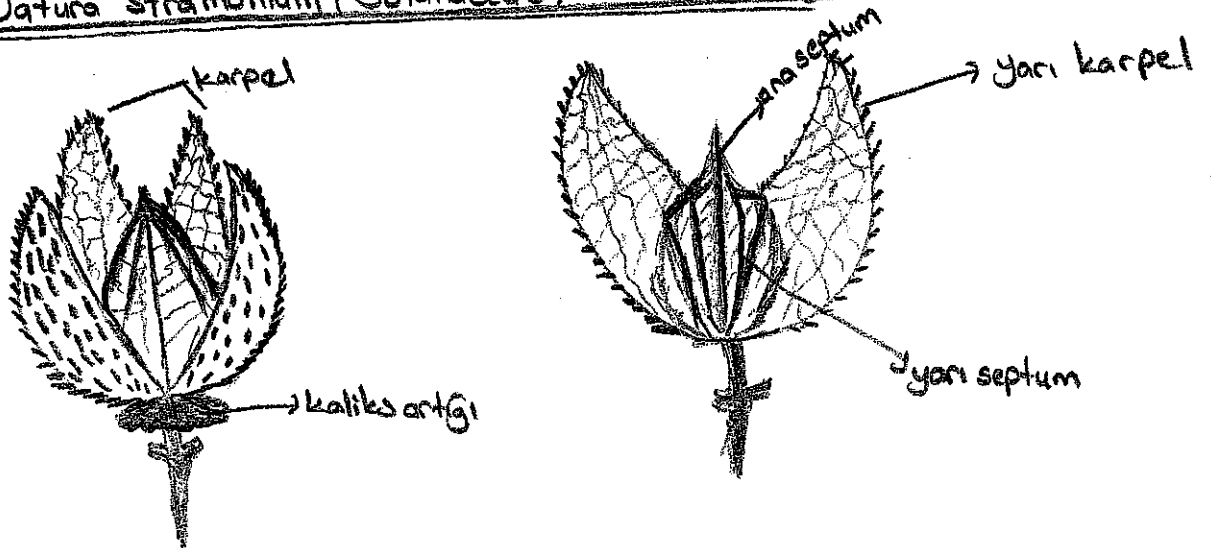

stigma ışını sayısı = karpel sayısı

karpel sayısı = 11

Meyve tipi = parisi + kapsula.

7- Datura stramonium (Solanaceae) - Boru Çiçeği

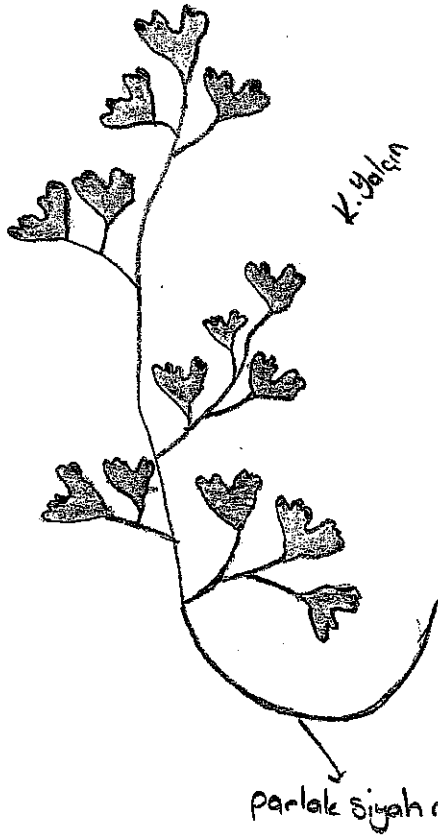
* 2 karpelli 4 gözlü bir meyve

Meyve tipi: Septisid kapsula

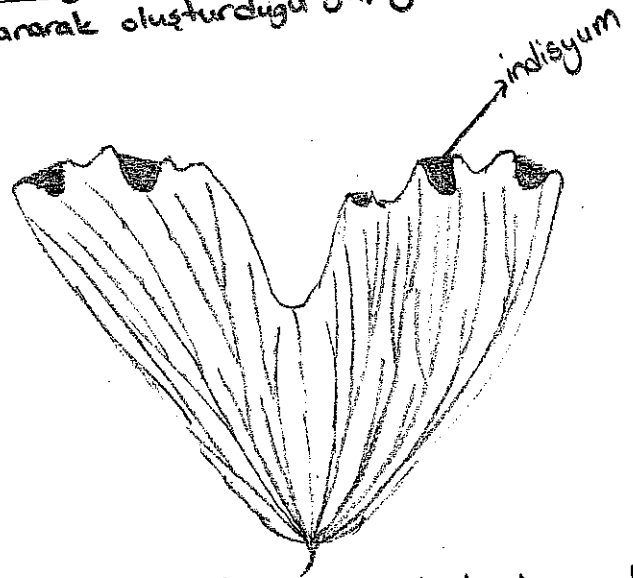
Septisid kapsula: Açılışı septumlarla olan kapsula tipi meyveye denir.

Güzel!
7.
✓

1- Adiantum capillus-veneris (Adiantaceae) - Venüs Saçı, Baldırı Kara

Indisyum: Yaprakların geriye doğru katlanarak oluşturduğu yapıya denir.

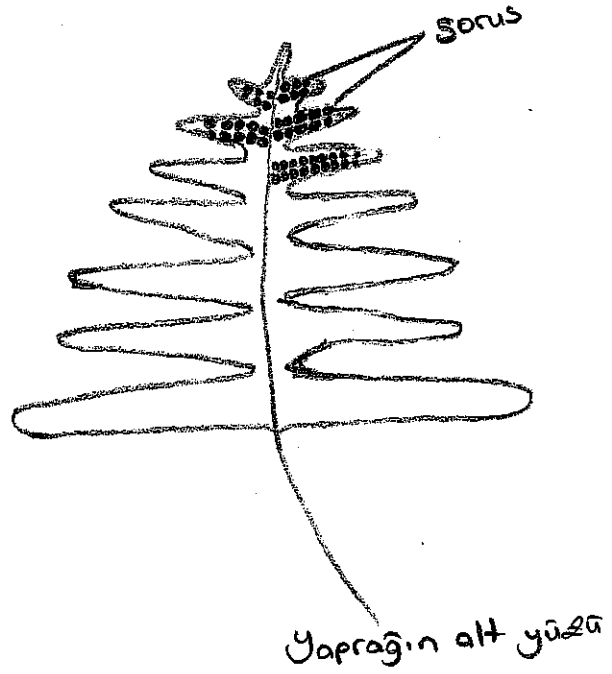
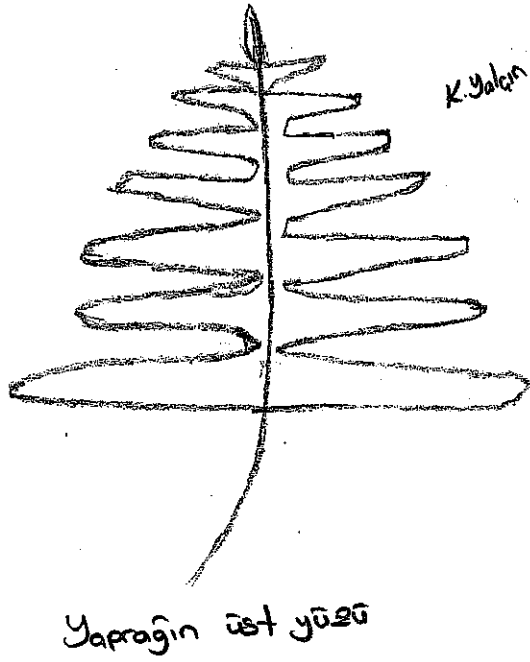

- * Yaprak pennat olarak parçalı
- * Yaprak şekli plebellat
- * dikoten damarlanma

- * Sap kısmı siyah ve parlaktır.
- * Nemli olan yerlerde, nemli kayalıklarda kayaların üzerinde, orman ve ağaç diplerinde bulunur.

2- Polypodium vulgare (Polypodiaceae) - Kaya eğretisi

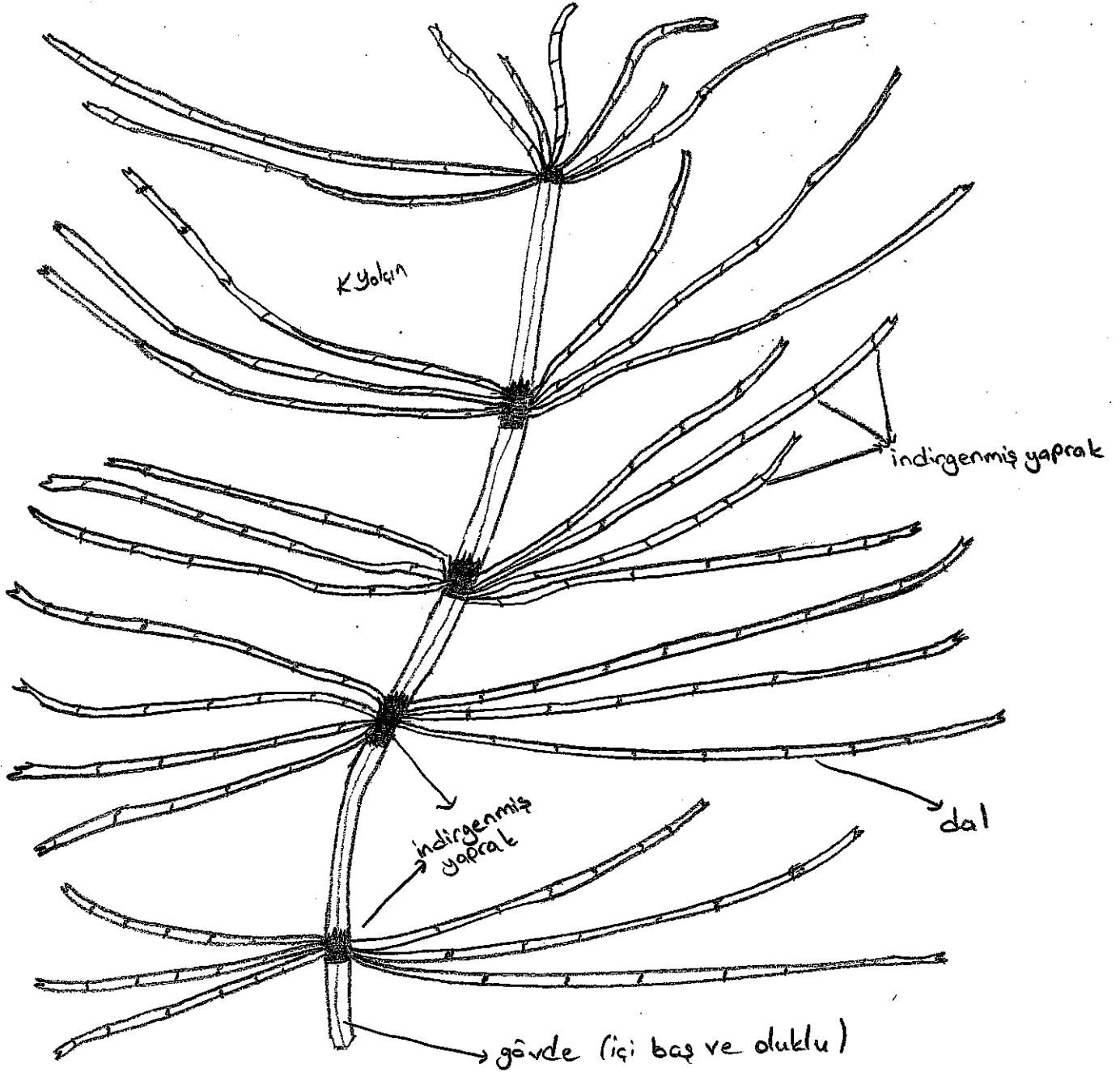
Sorus: Sporangium toplulukları -
nın oluşturdugu yapı.

* Yaprak parçalı olup pennatisekt

* Rizomlu bir bitkidir.

* Nemli yerlerde, kayaların üzerlerinde, ağaç diplerinde bulunur.

3- Equisetum telmateia (Equisetaceae) - At Kıyığı

* Doğada iki türü bulunur. steril ve fertil.

Steril: üreme yeteneği yok, spor vermezler ve yeşil görünürler.

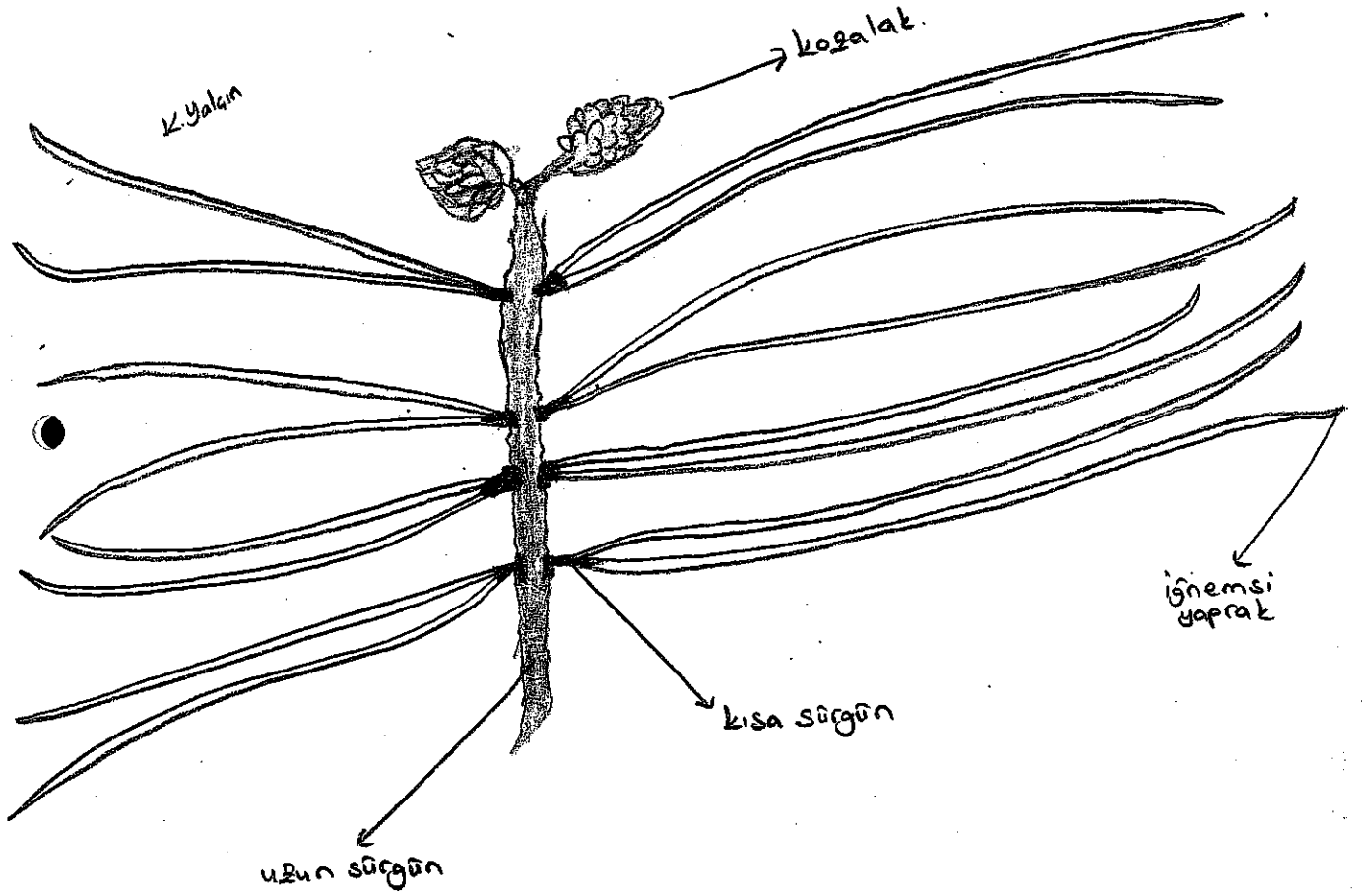
Fertil: üreme yeteneği var, spor verirler ve kahverengi görünürler.

** Dallar gövde üstünde vertisillat olarak dizilmiştir.

** Noduslarda ve dallarda indirgenmiş yapraklar vardır.

Lab-4
23.03.2009

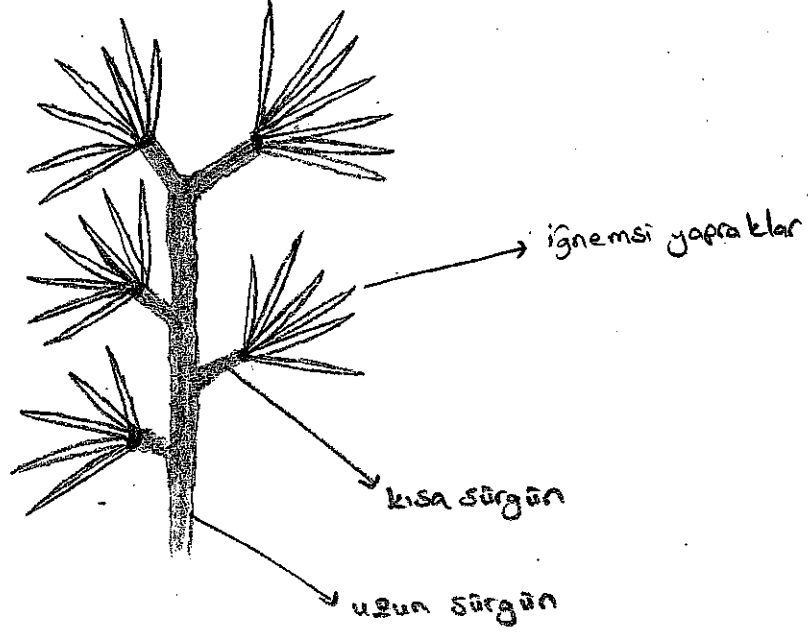
4- Pinus - (Pinaceae) - Cam

- * Orman oluşturm.
- * Tedavide kullanılır
- * Odunu kıymetlidir.

5- Cedrus (Pinaceae) - Sedir

K. Yalın

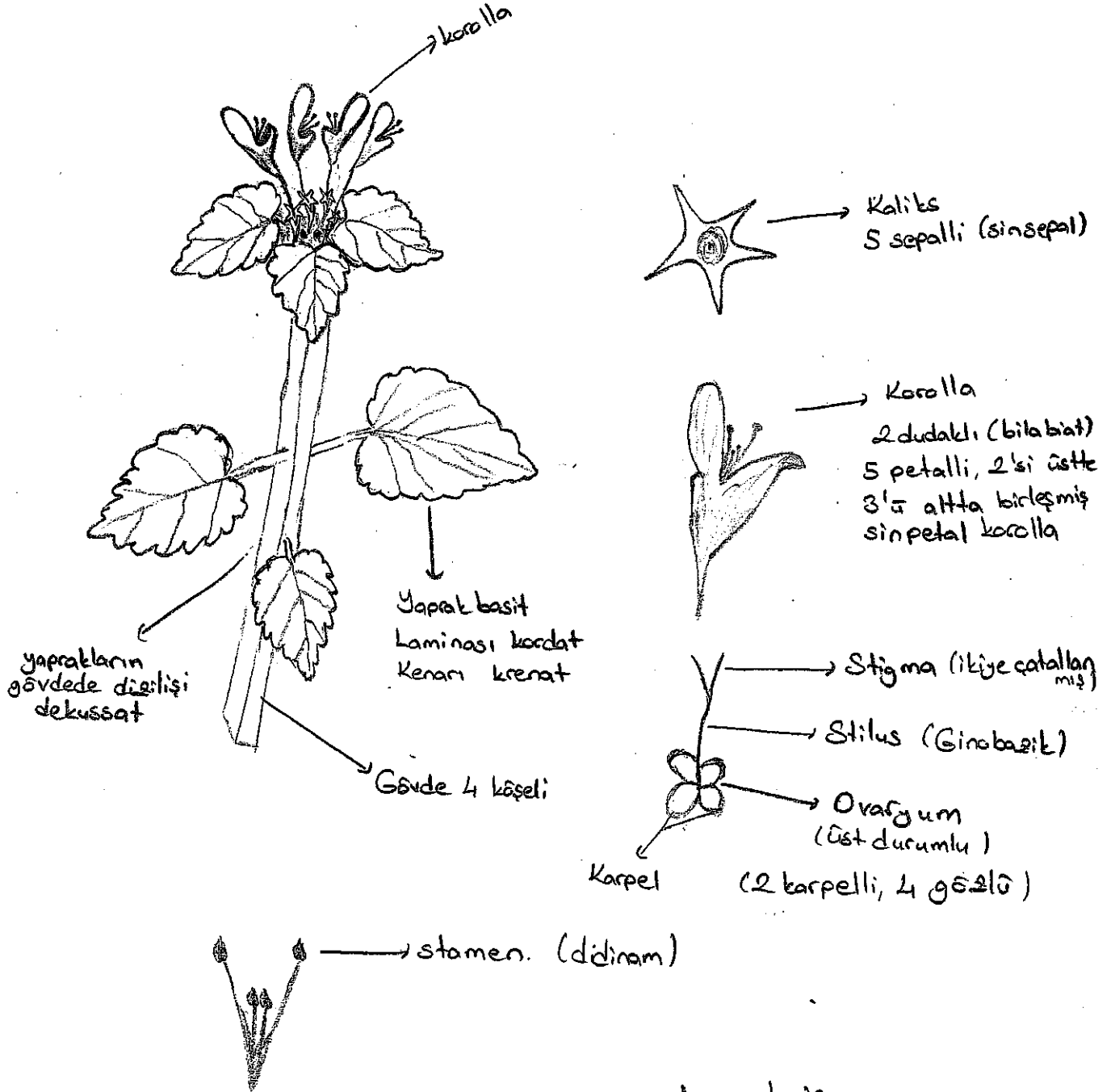

- * Ormanlar oluşturur.
- * Tedavide kullanılır.
- * Odunu kıymetlidir.

* Kısa sürgünden çok sayıda yaprak çıkar.

1- Lamium purpureum (Labiatae) - Ballı Baba

Lab-5
30.03.2009.

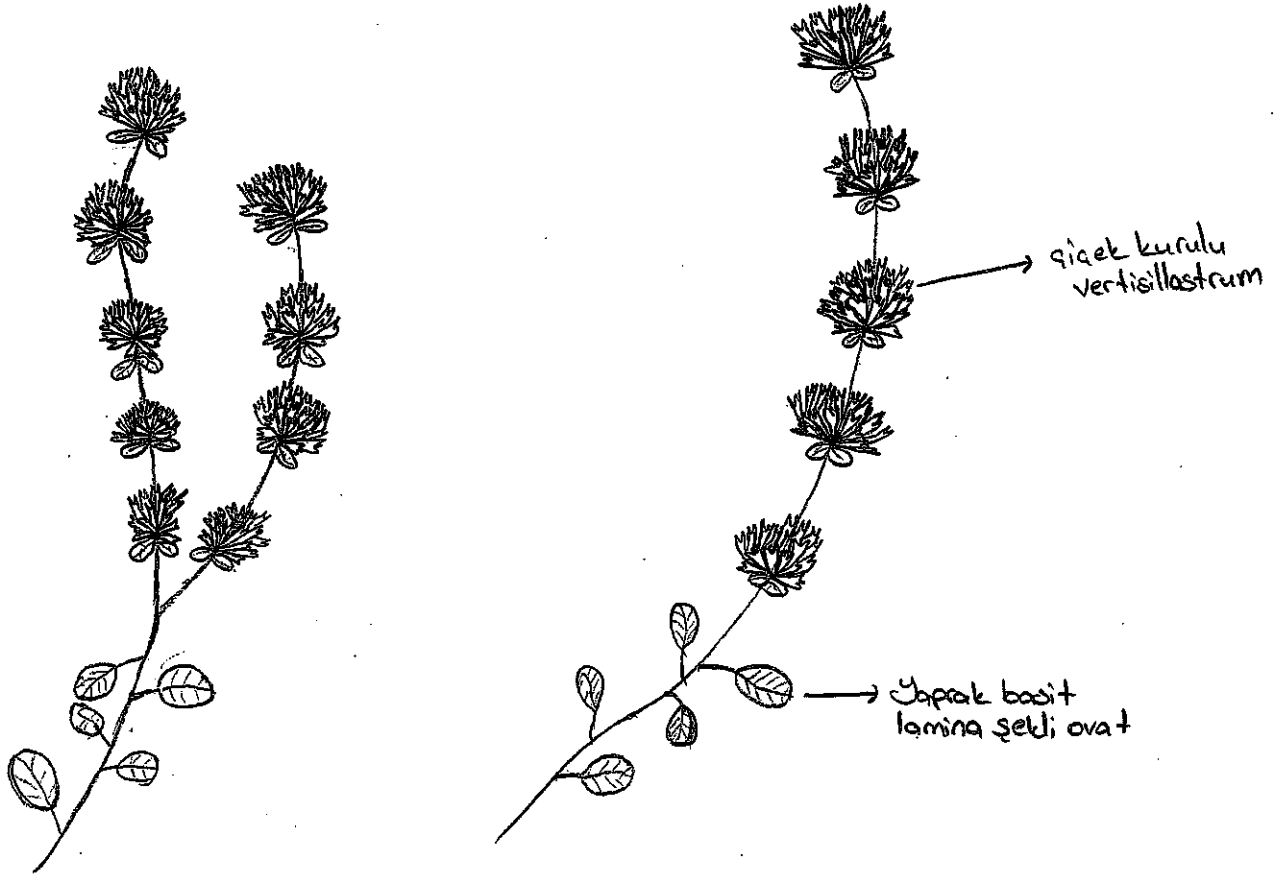
Didinam Stamen: ikisi uzun ikisi kısa stamenlere denir.

Ginobazik stilus: Stilusun ovaryumun tabanından çıkmış şekline denir.

Çiçek Formülü: $K_{(5)} C_{(2+3)} A_{2+2} \underline{G}_{(2)}^2$

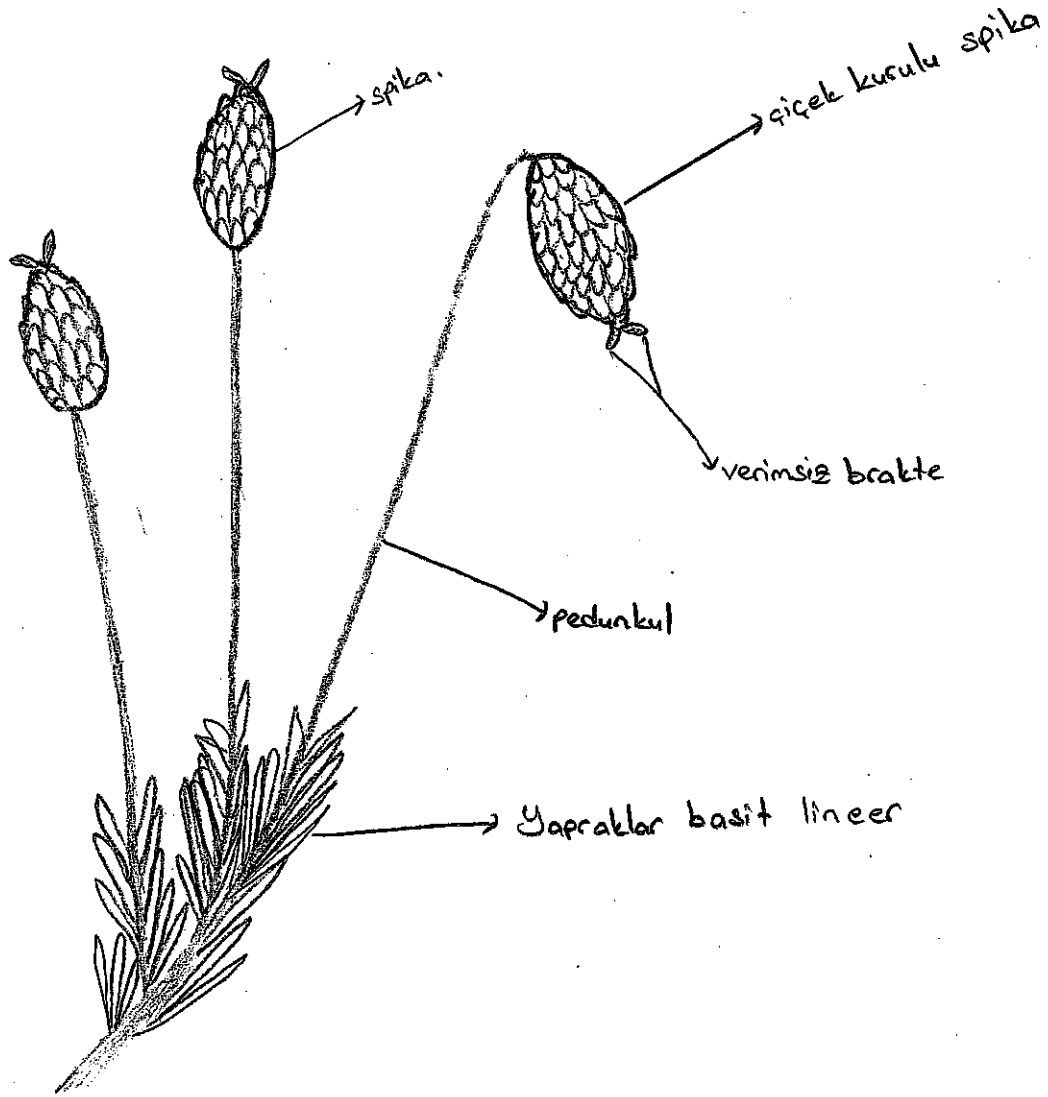
2- Mentha pulegium (Labiatae) - Nane

Lab-5
30.03.2009.

- * Baharat olarak kullanılır.
- * Tedavi amaçlı olarak da kullanılır.

3- Lavandula stoechas subsp. Cariensis (Labiatae) - Karabaş Otu Lab-5
30.03.2009

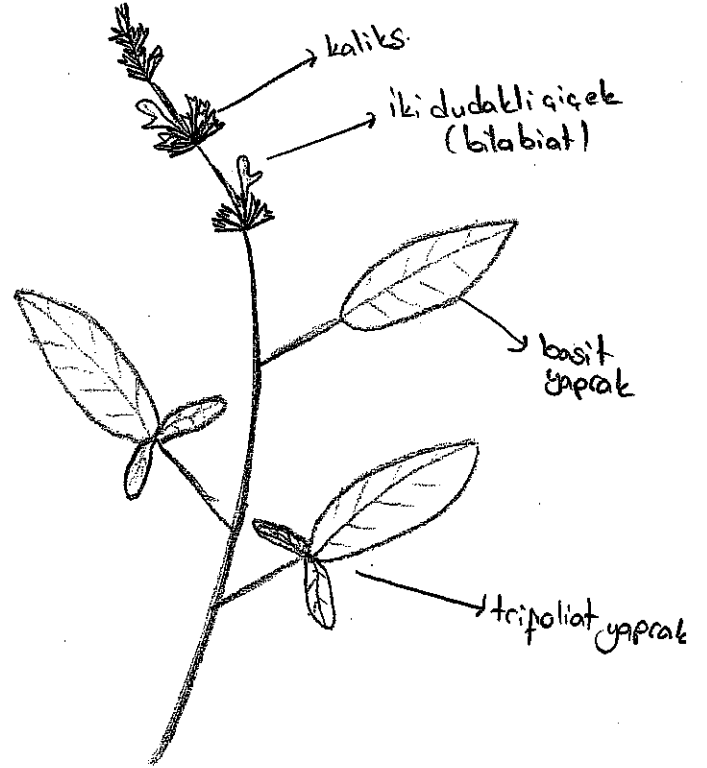
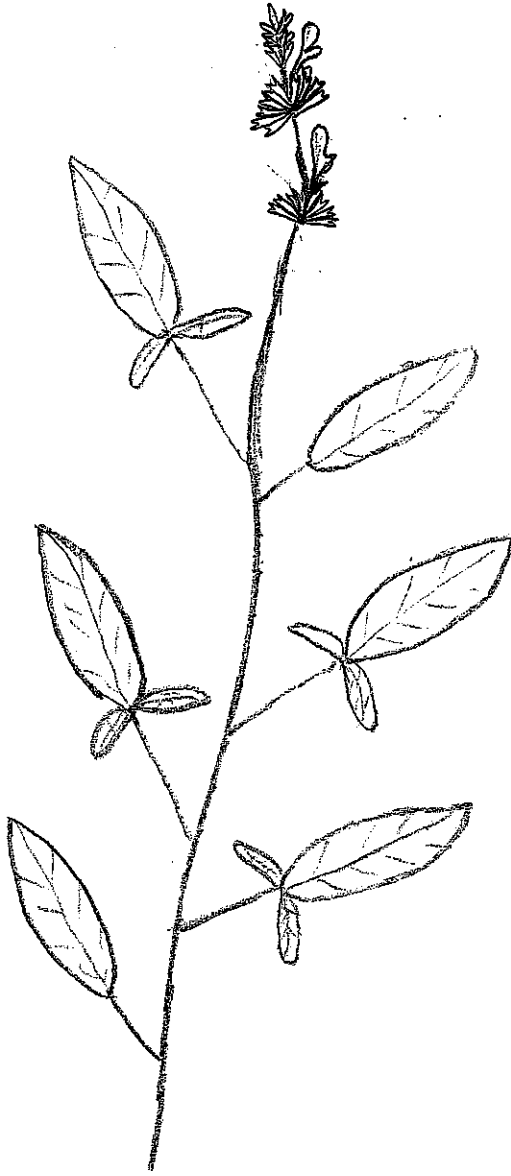

Pedunkul: Çiçek kurulumu taşıyan sapa denir.

- *Parfümeride kullanılır.
- *Uçucu yağ içerir.
- *Tedarikte de kullanılır.

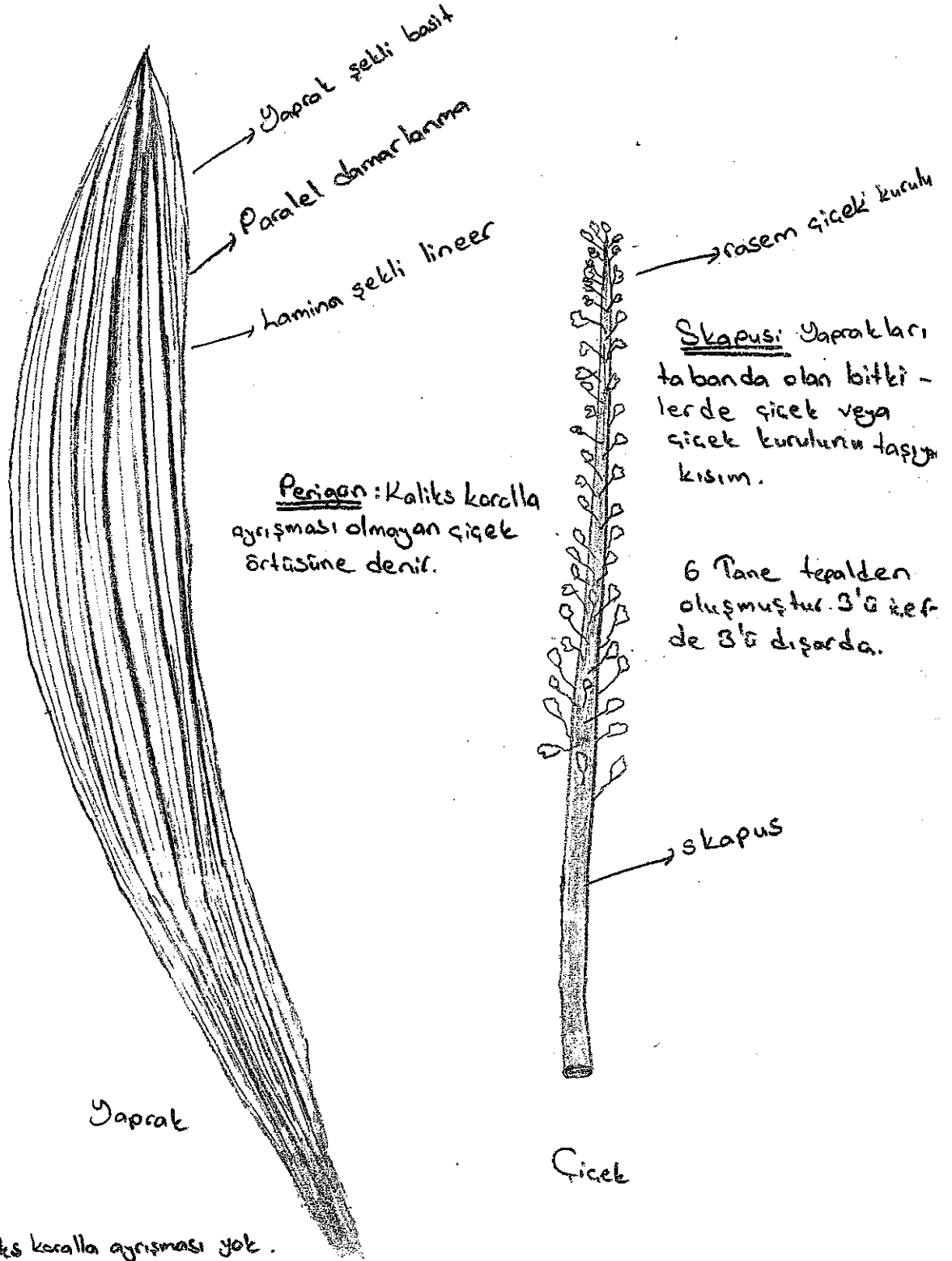
4- Salvia pratensis (Labiatae) - Adacı

Lab-5
30.03.2009

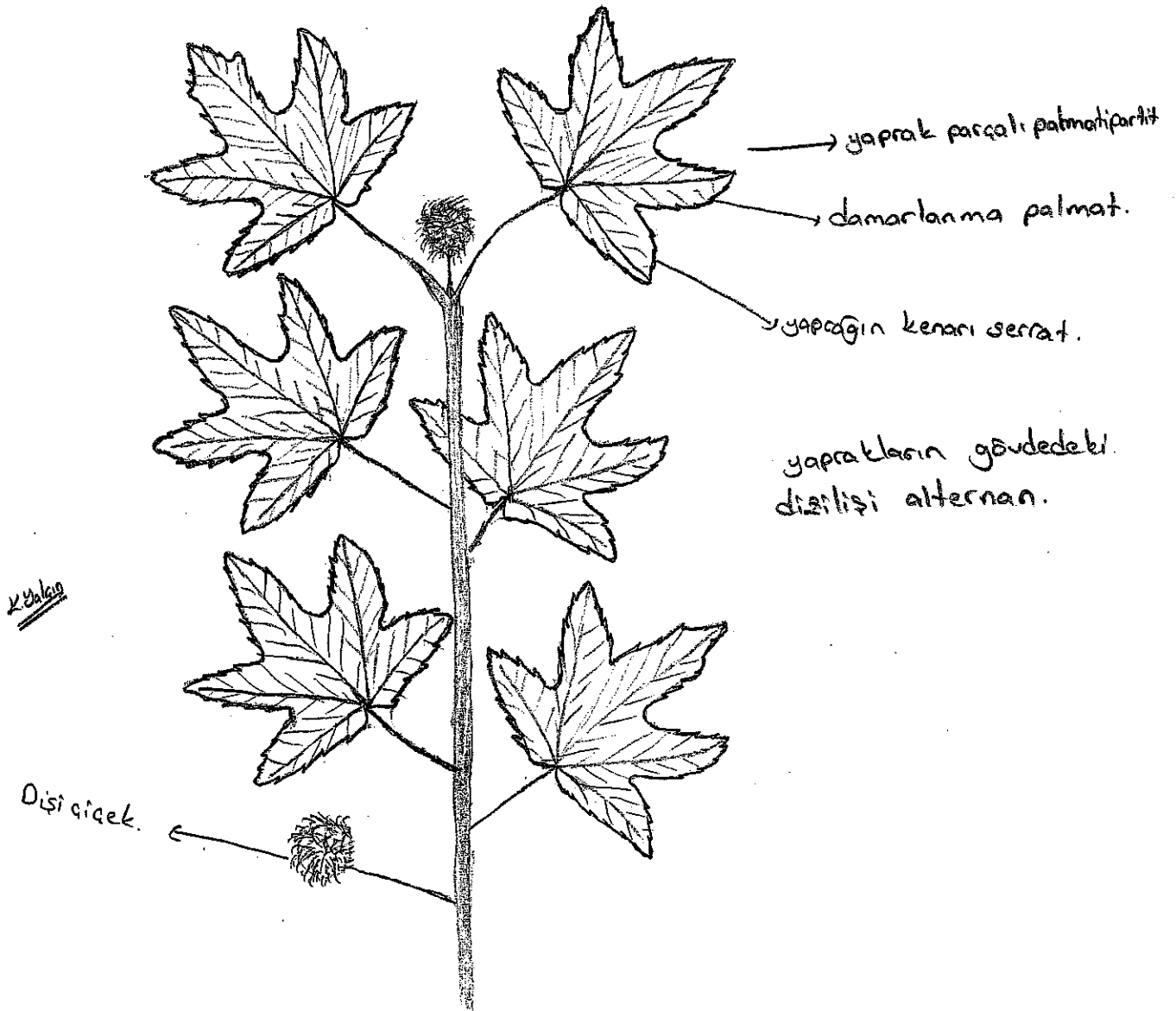

- * Tedavide kullanılır.
- * Çay olarak kullanılır.
- * Yurdumuzda yetisir.

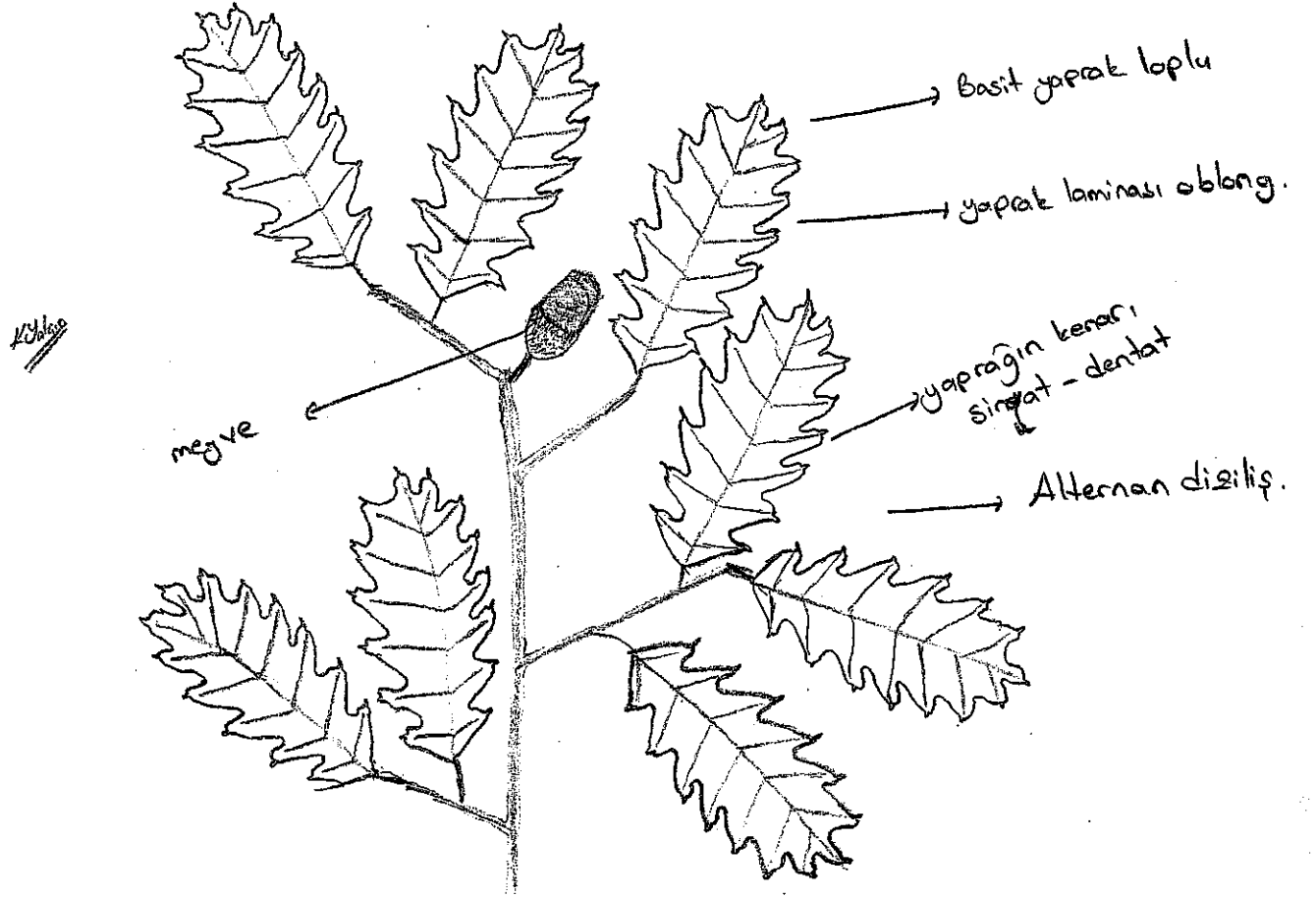
1- Urginea maritima (Liliaceae) - Ada Soganı

- * Kaliks korolla ayrışması yok.
- * Monokotil bir bitkidir.
- * Tedavide içerdigi aktif maddelerden dolayı kullanılır.
- * Oragu Bulbus scillae maritima'dır.
- * Etkin maddesi kardiyotonik glikositleri içerir. Kalp rahatsızlıklarında kullanılır.
- * Güney Batı Anadolu'da yayılımı vardır.
- * Bitkinin çiçekleri sonbaharda yaprakları ise ilkbaharda görülür.

2- Liquidambar orientalis (Hamamelidaceae) - Sığala, Gönlek Ağacı

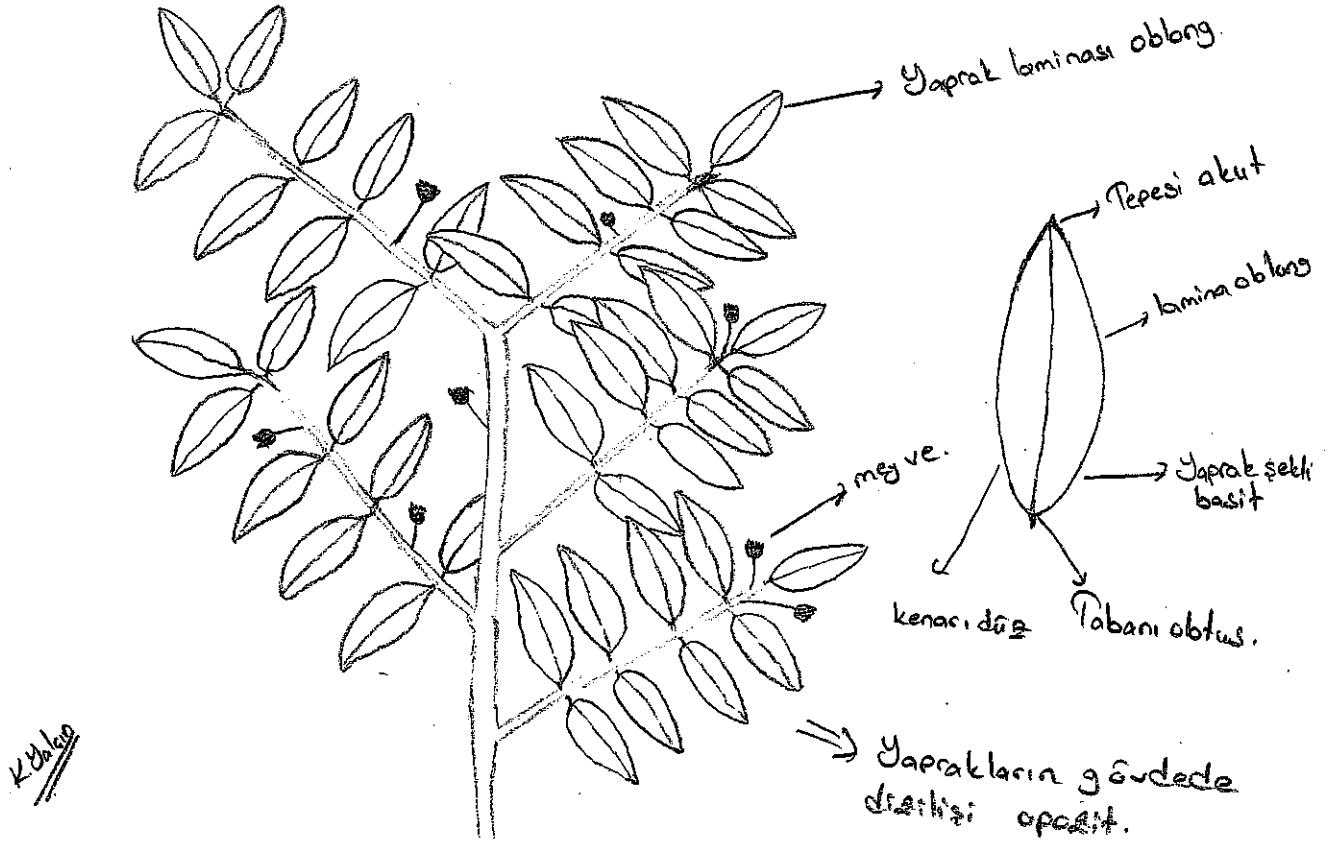
- * Endemik bir bitkidir.
- * Dünya üzerinde Muğla'da yetişir.
- * Tedavi ve parfümeride kullanılışı mevcut.

3-Quercus inectoria (Fagaceae) - Meşe.

- * Yurdumuzda yayılışı fazladır.
- * Ağaç veya çalılar şeklinde bulunabilir.
- * Meyve bulundurur ve nüks tipinde.

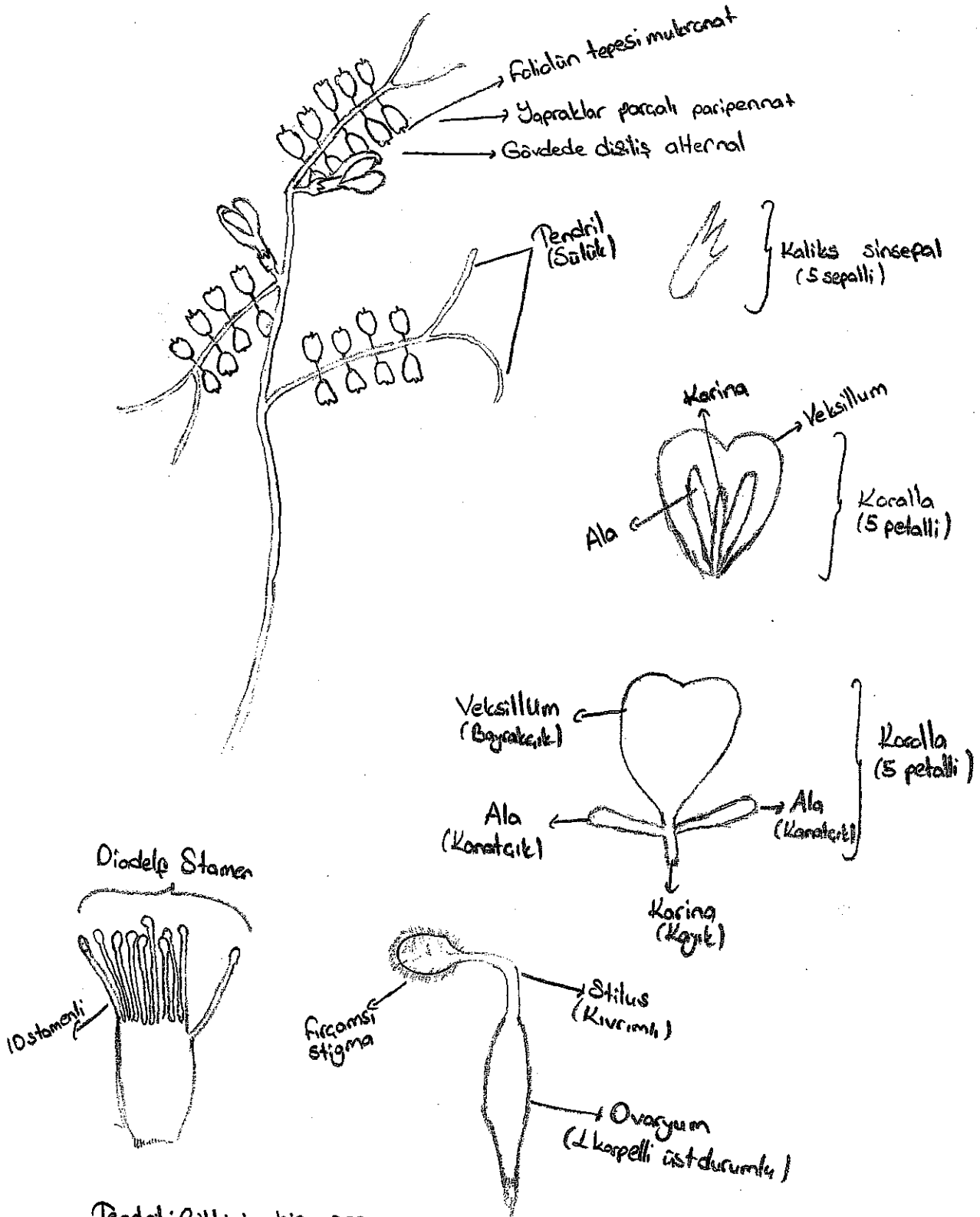
4- Myrtus communis (Myrtaceae) - Meşin

Lab-6
06.04.2009.

- * Batı ve Güney Anadolu'da yayılımı vardır.
- * Çiçekleri parfümeride kullanılır.

1- Vicia hybrida (Leguminosae)

Pendril: Bitkinin bir yere tutunmasını sağlayan yapı

Diadelph Stamen: Stamenler iki demet halindeyse buna diadelph stamen denir.

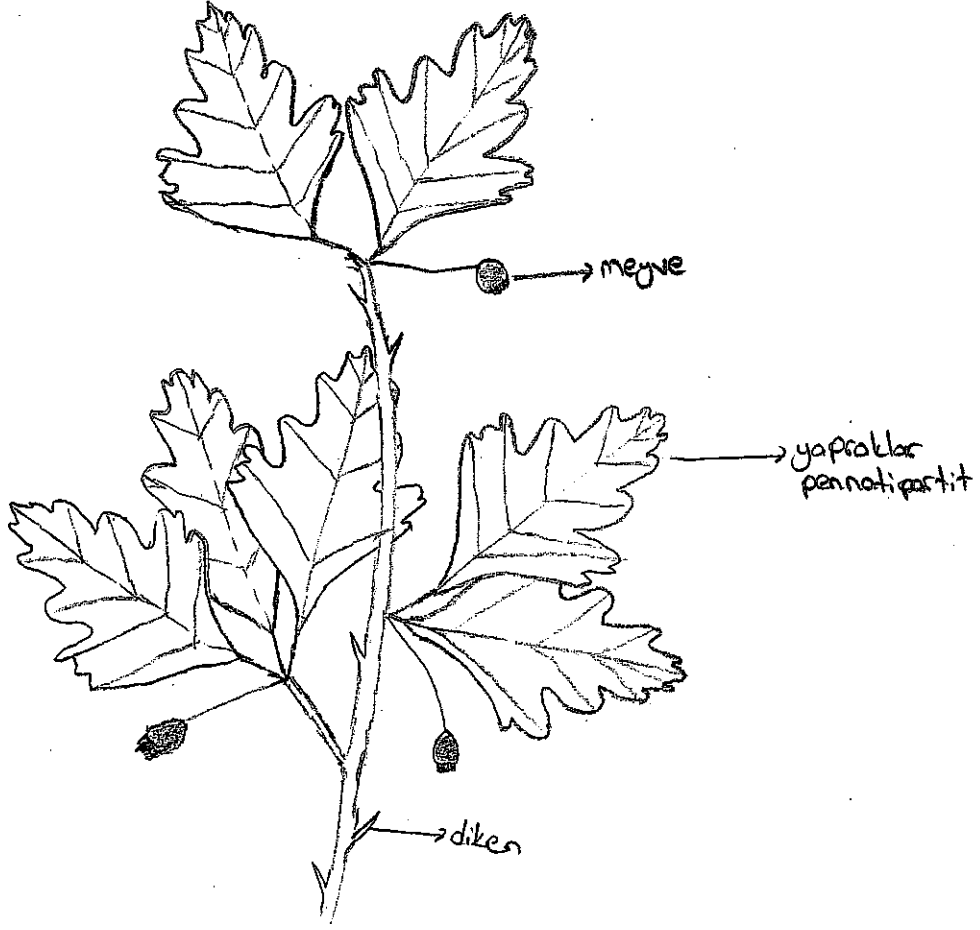
*Yurdumuzun yerli bitkisidir.

* Legümen tipi meye verir.

Çiçek Formülü:

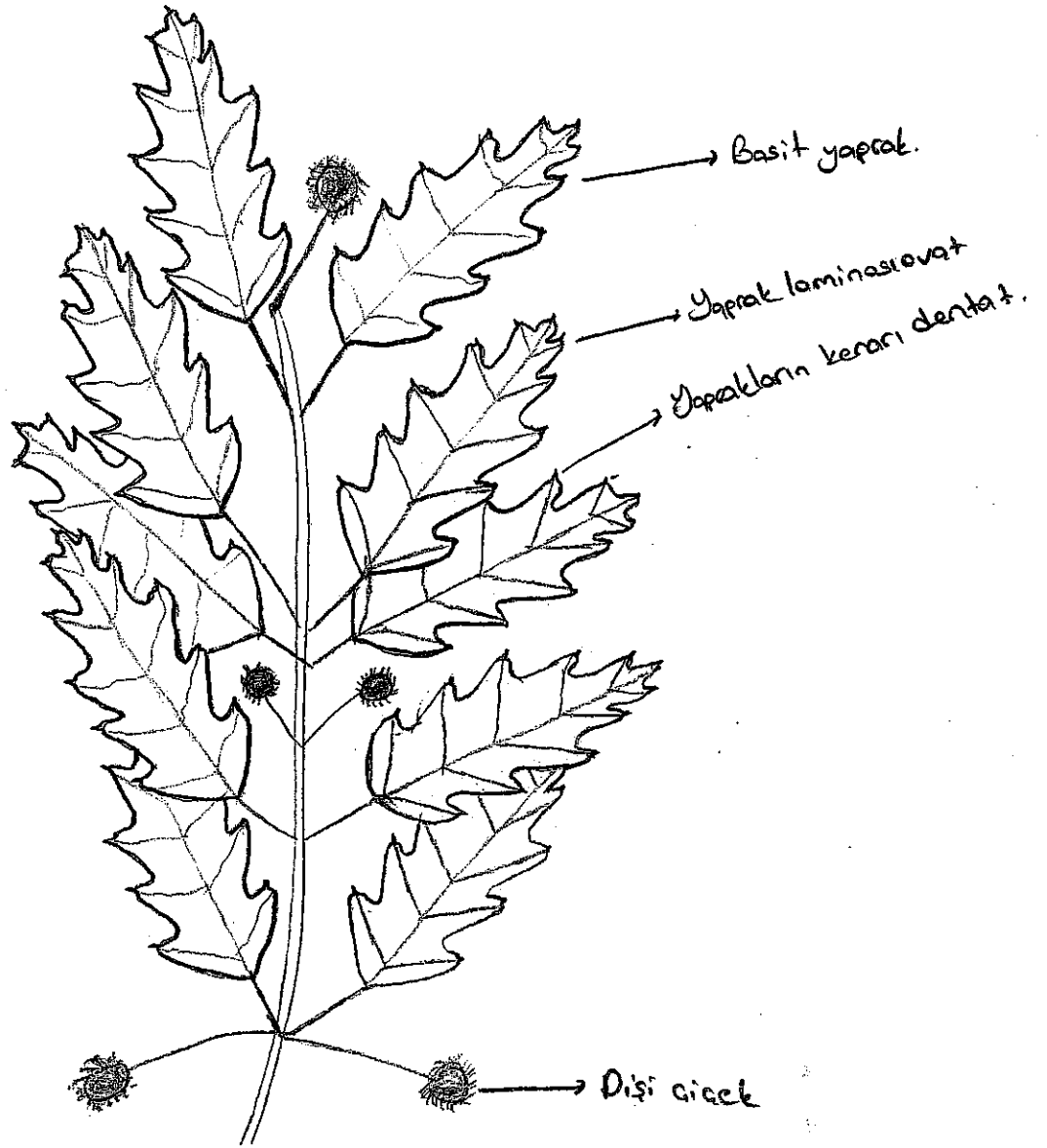
$$K_{(5)} C_{(21+5)} A_{(9)+4} \underline{G}_2$$

2- Crataegus manggyna (Rosaceae) - Aliş

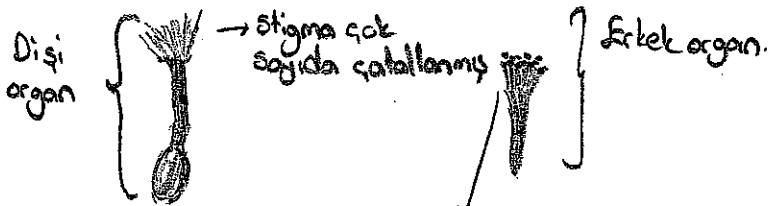
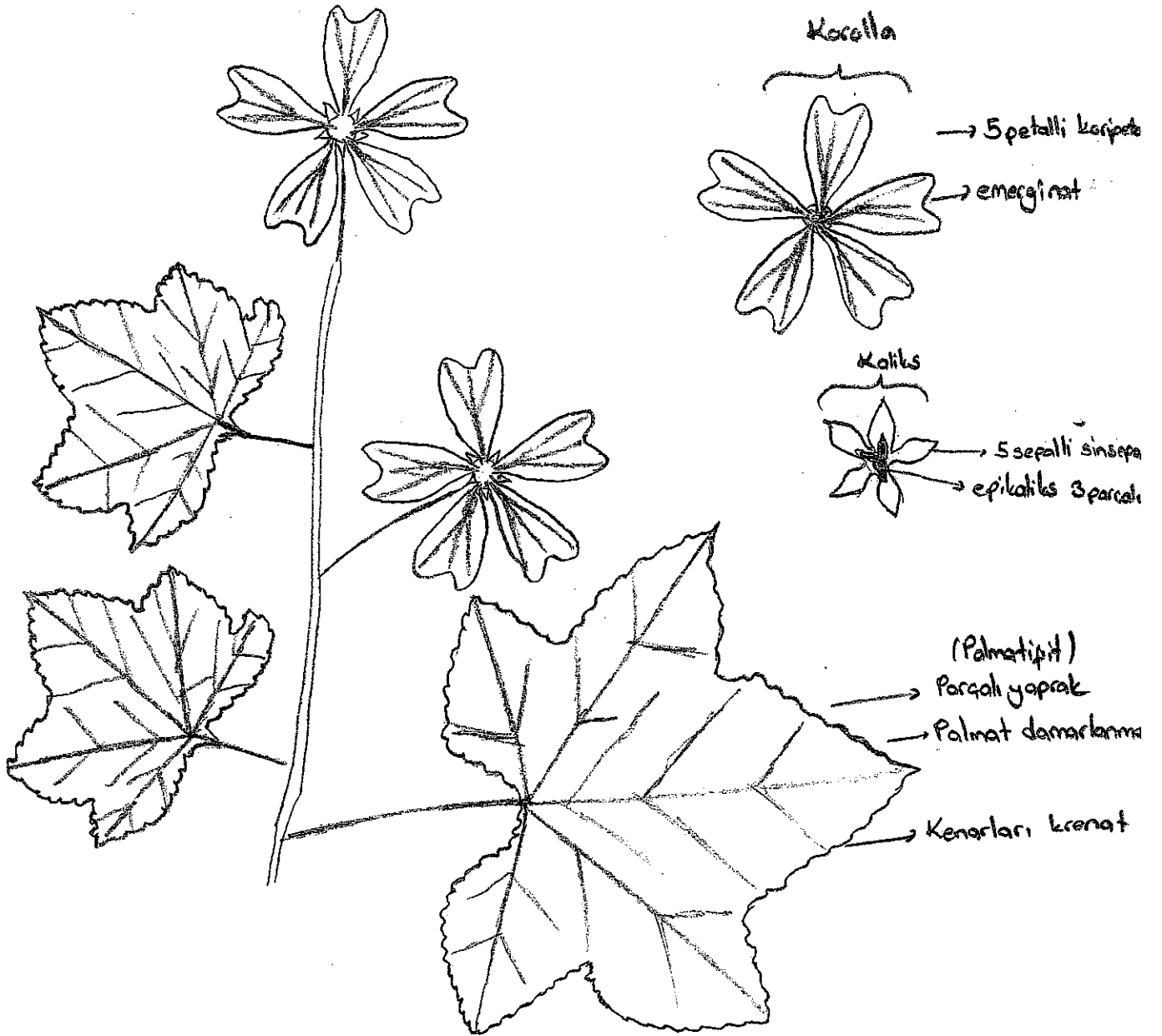
- * Yurdumuzun yerli bitkisidir.
- * Çalimsı ya da küçük ağaçlar şeklinde yaygındır.
- * Çiçekleri beyaz, meyveleri kırmızı renklidir.
- * Erken düşücü stipulaları vardır.
- * Dikenleri bulunur.
- * Kalp rahatsızlıklarında kullanılır.

3- Urtica pilulifera (Urticaceae) - Isırgan

- * Yurdumuzdaki 5 parkli tara vardır.
- * Dişi çiçekleri vardır.
- * Haricen romatizma tedavisinde kullanır.

1- Malva sylvestris (Malvaceae) - Ebegümeci

*Bitkinin tedavide kullanılışı
olduğu gibi sebze olarak da
kullanılır.

Ovaryum çok sayıda
karpelli şişekarp bir
meyve verir ve ovaryum
üst durumda

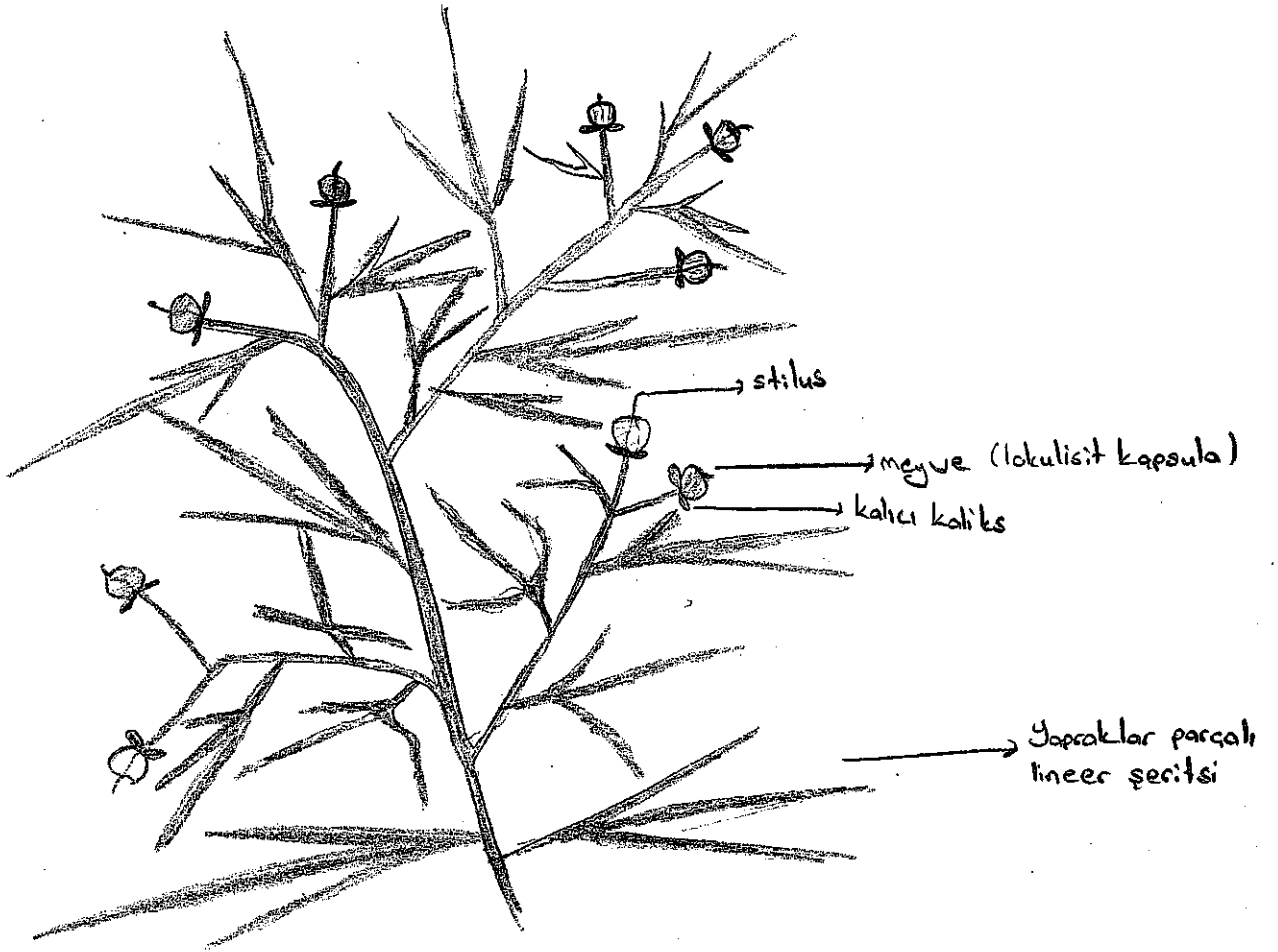
monodelp stamen

Monodelp stamen: Çok sayıda stamenlerin filamentleri bir-
leşip bir top oluşturur.

$K_{(5)} A_{(2)} \underline{G}_{(2)} a$

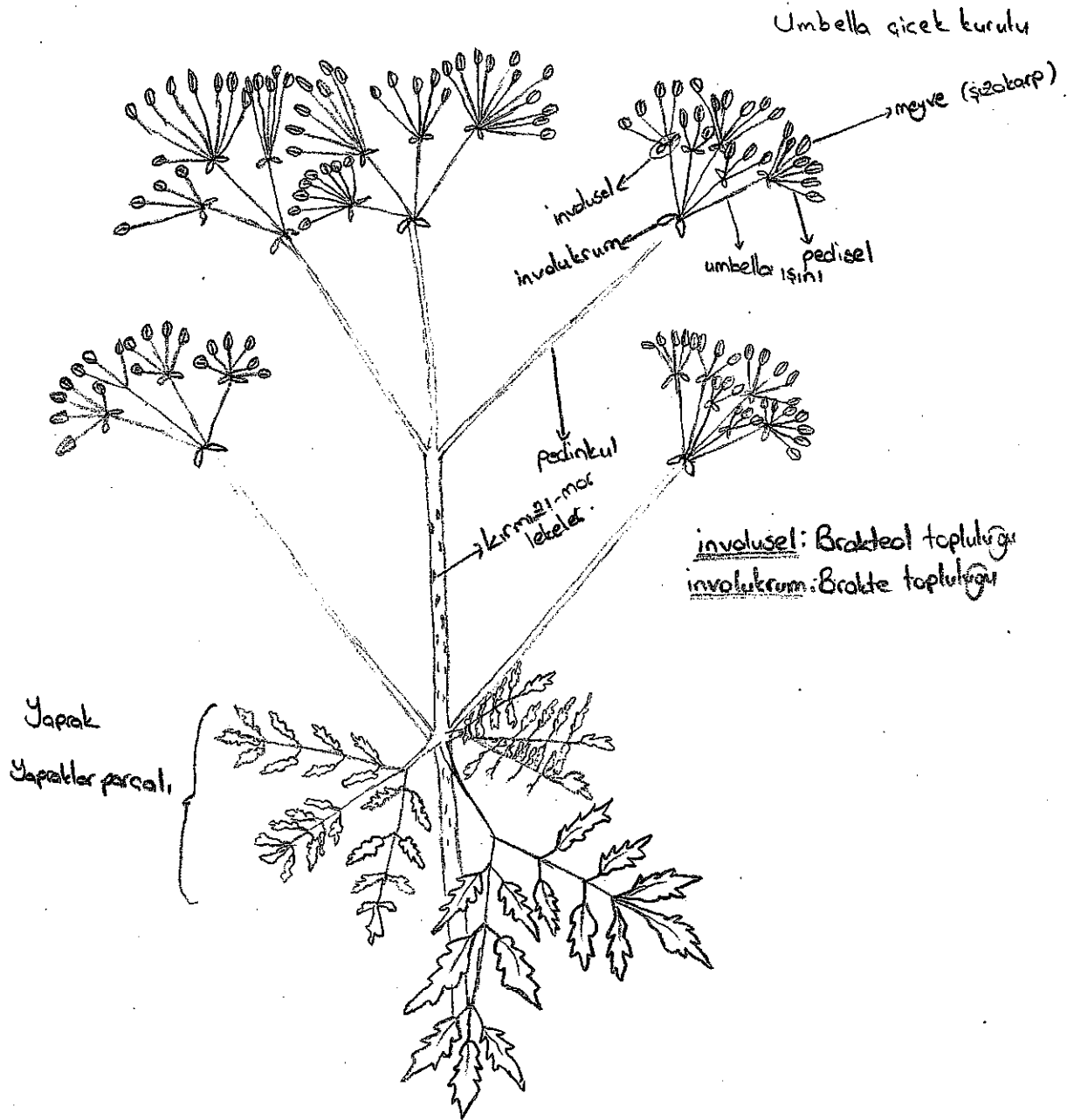
2-Peganum harmala (Zygophyllaceae) - Üzerlik

Lab-9
11.05.2009

- * Tedavide kullanılır. (Parkinson)
- * Tohumları tütü ve nazarlık olarak kullanılır.
- * Orta Anadolu'da yayılımı vardır.

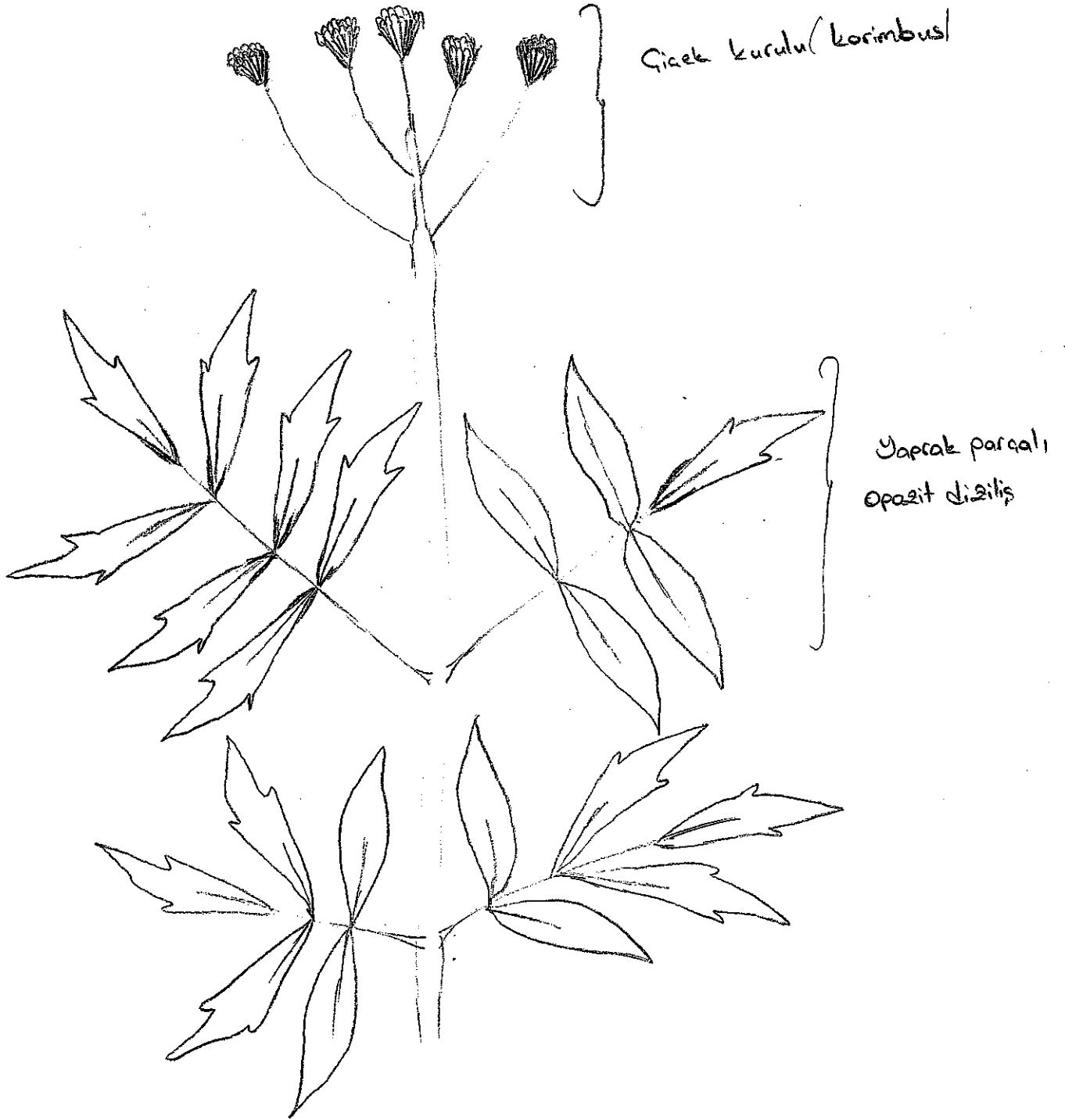
1- Conium maculatum (Umbelliferae) - Baldıran

- * Bitki konin alkaloidi taşır.
- * Şizokarp tipi meyve taşır.
- * Çok zehirli bir bitkidir.
- * Bir çok yerde yol kenarında açık alanlarda, harabeliklerde bulunur.
- * Çiçek kurulu umbella

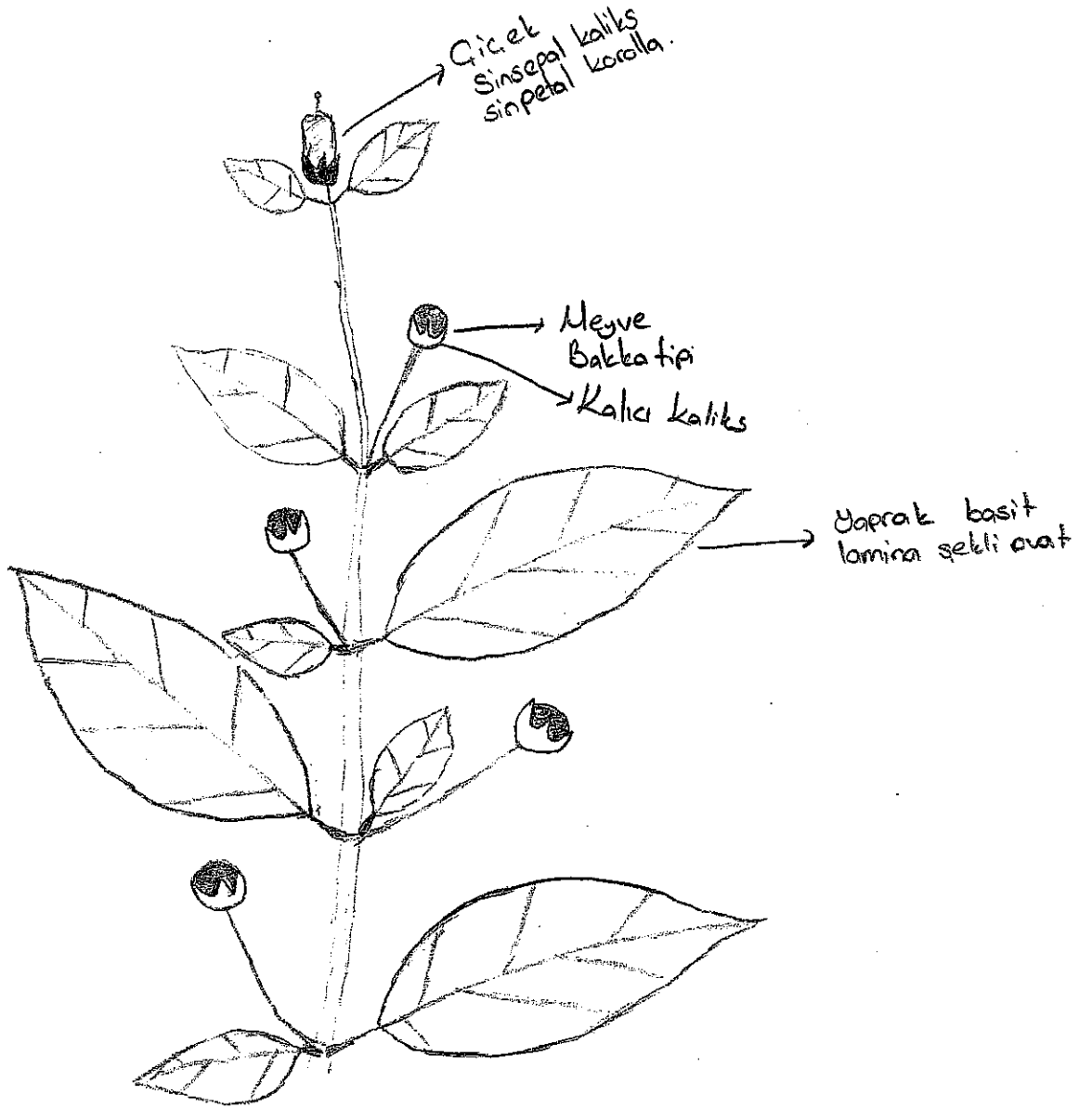
2- Valeriana officinalis (Valerianaceae) - Kedi Otu

Lab-10
18.06.2009

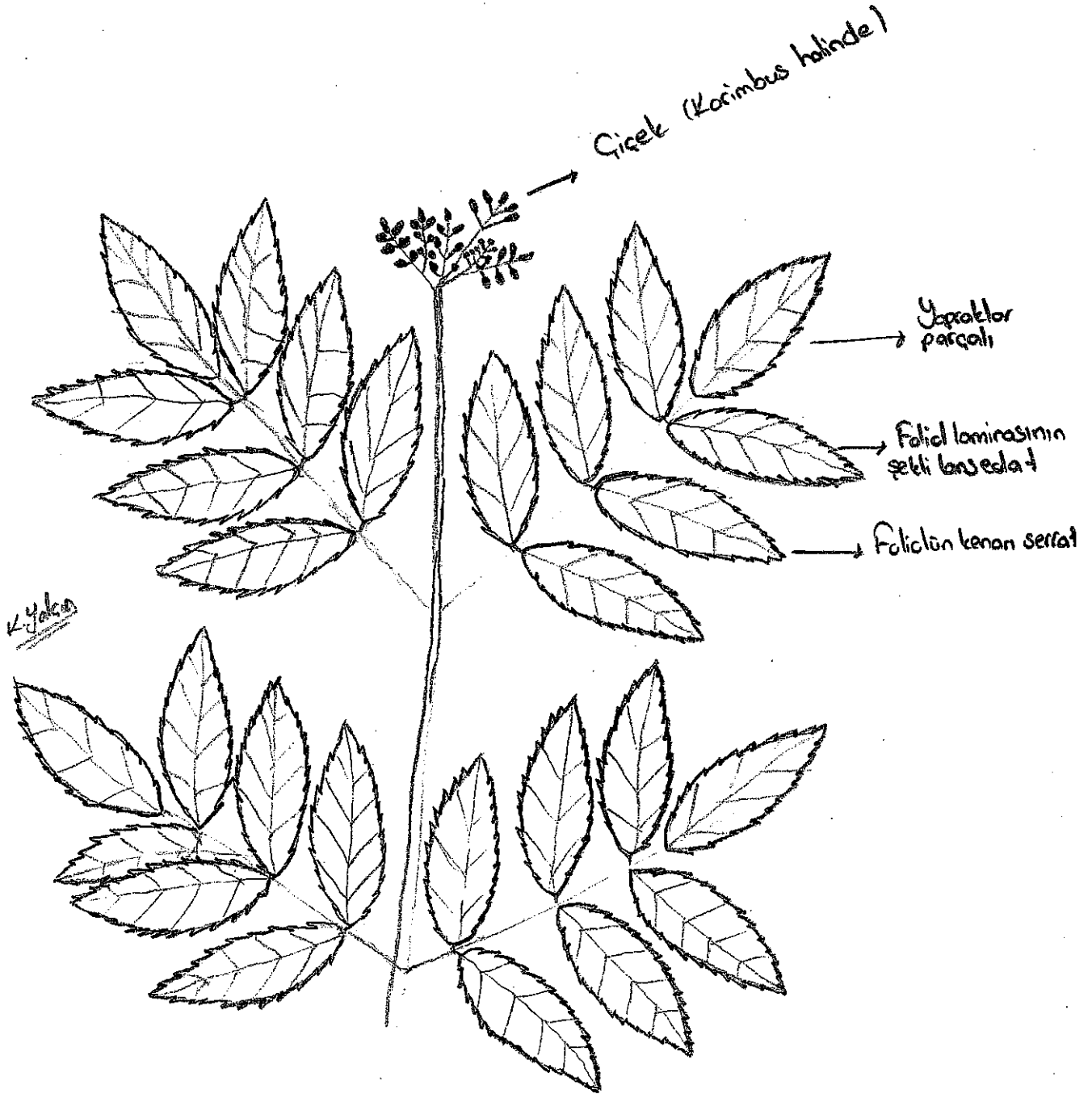
- * Poprak altı rizomları olan bir bitkidir.
- * Tedavide kullanılan Sedatif etkisi vardır.
- * Göçek kurulu korimbus.

Korimbus: Başlangıç noktaları, ortak bir bitiş noktaları, aynı düzey olan çiçeklerin oluşmuş olduğu göçek kurulu dur.

1- Atropa belladonna (Solanaceae) - Güzel Avcı Otu

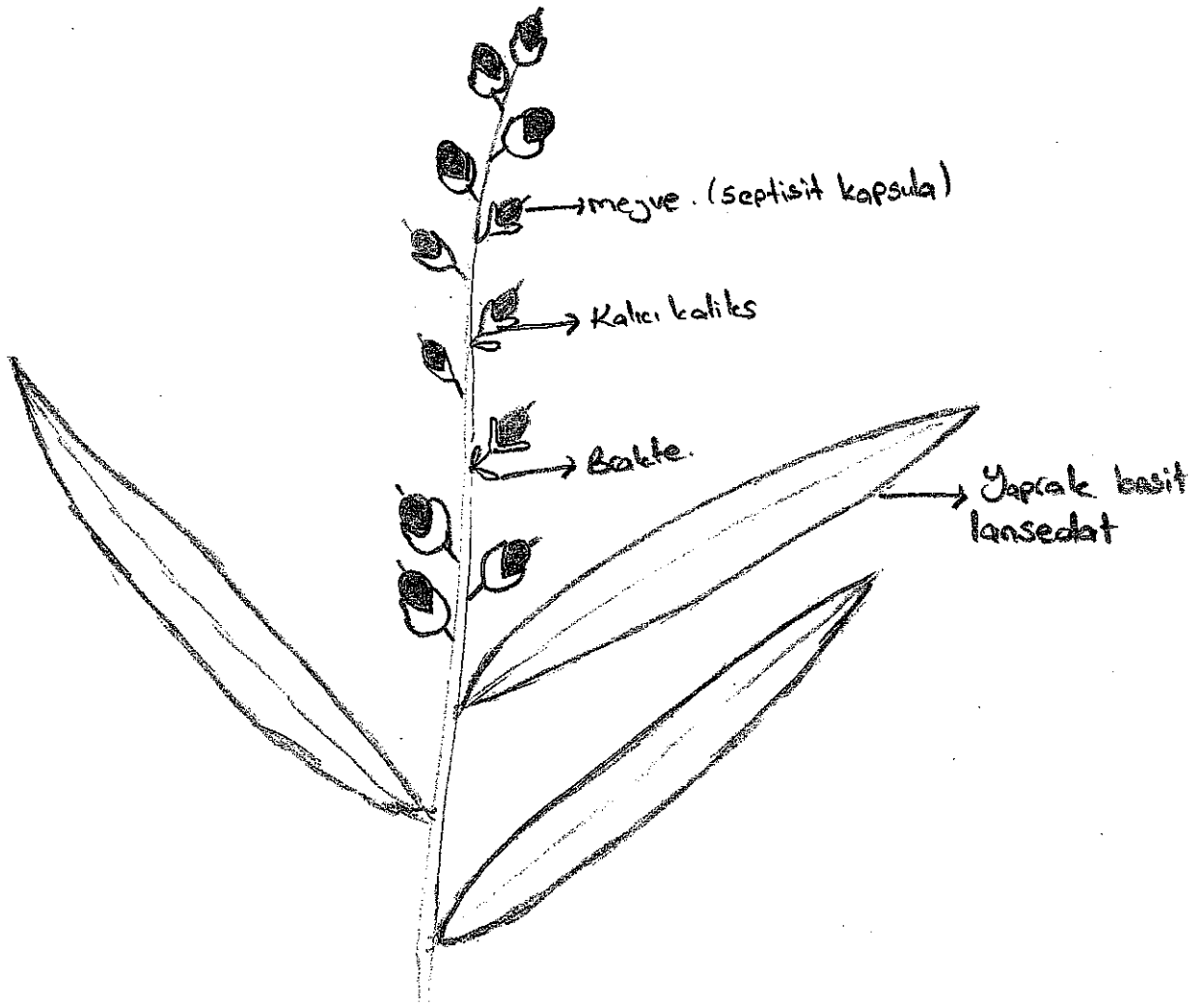
- * Atropin, hijosiyamin ve skopolamin alkaloidleri taşır. Bu alkaloidler merkezi sinir sistemine etki eder.
- * Zehirli bir bitkidir.
- * Kuzey Anadolu'da görülür.

2- Sambucus ebulus (Capripoliaceae)-Mürver

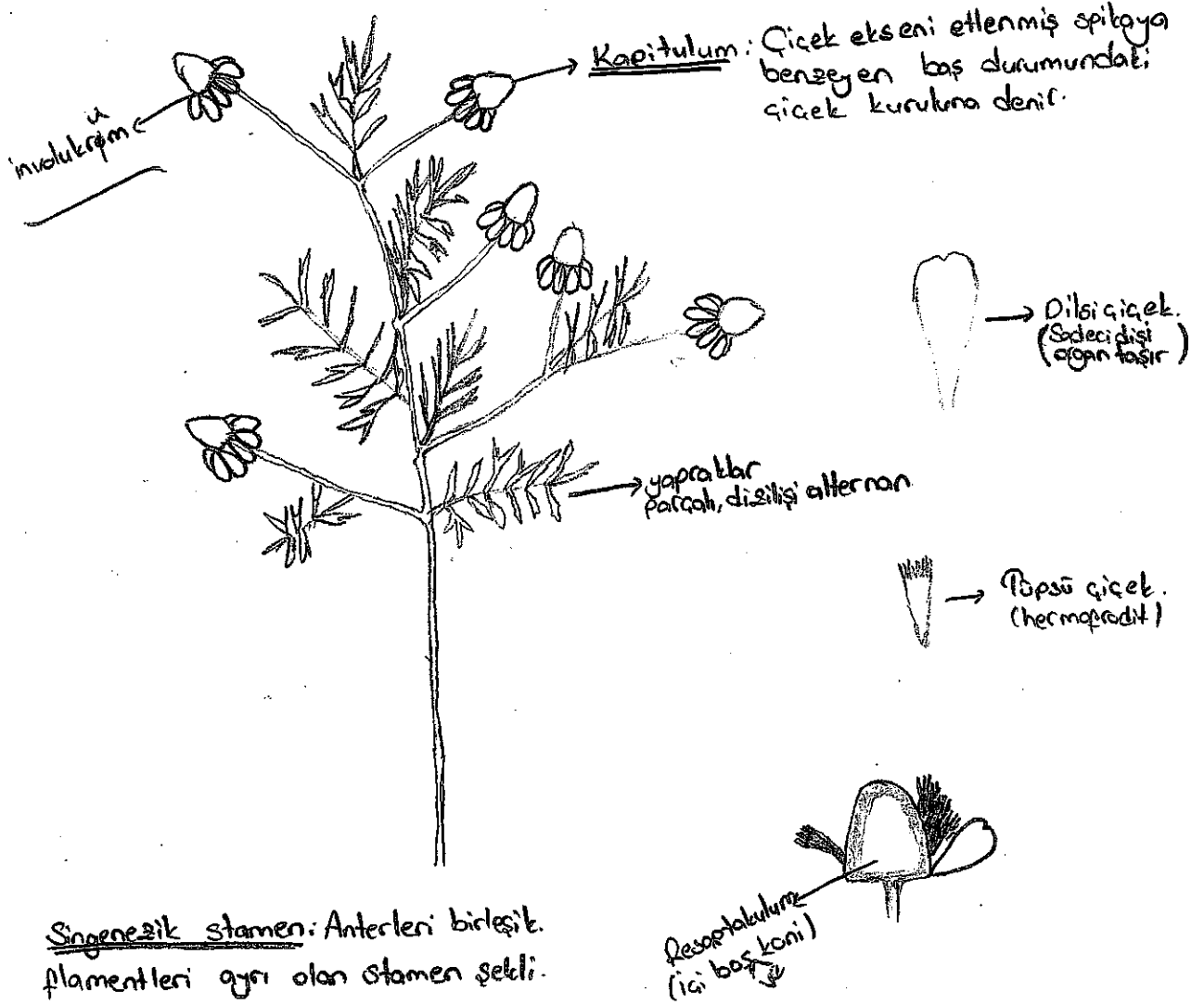
- * Yaygın olarak bulunan kötü kokulu otlardır.
- * Çiçekler korimbus halinde beyaz renklidir.

3-Digitalis cariensis (Scrophulariaceae) - Yaksık Otu

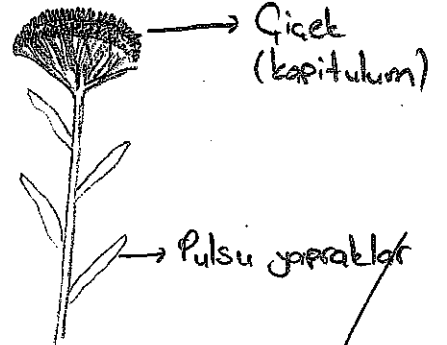
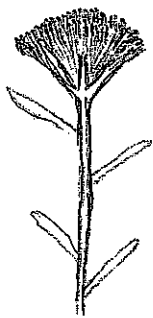
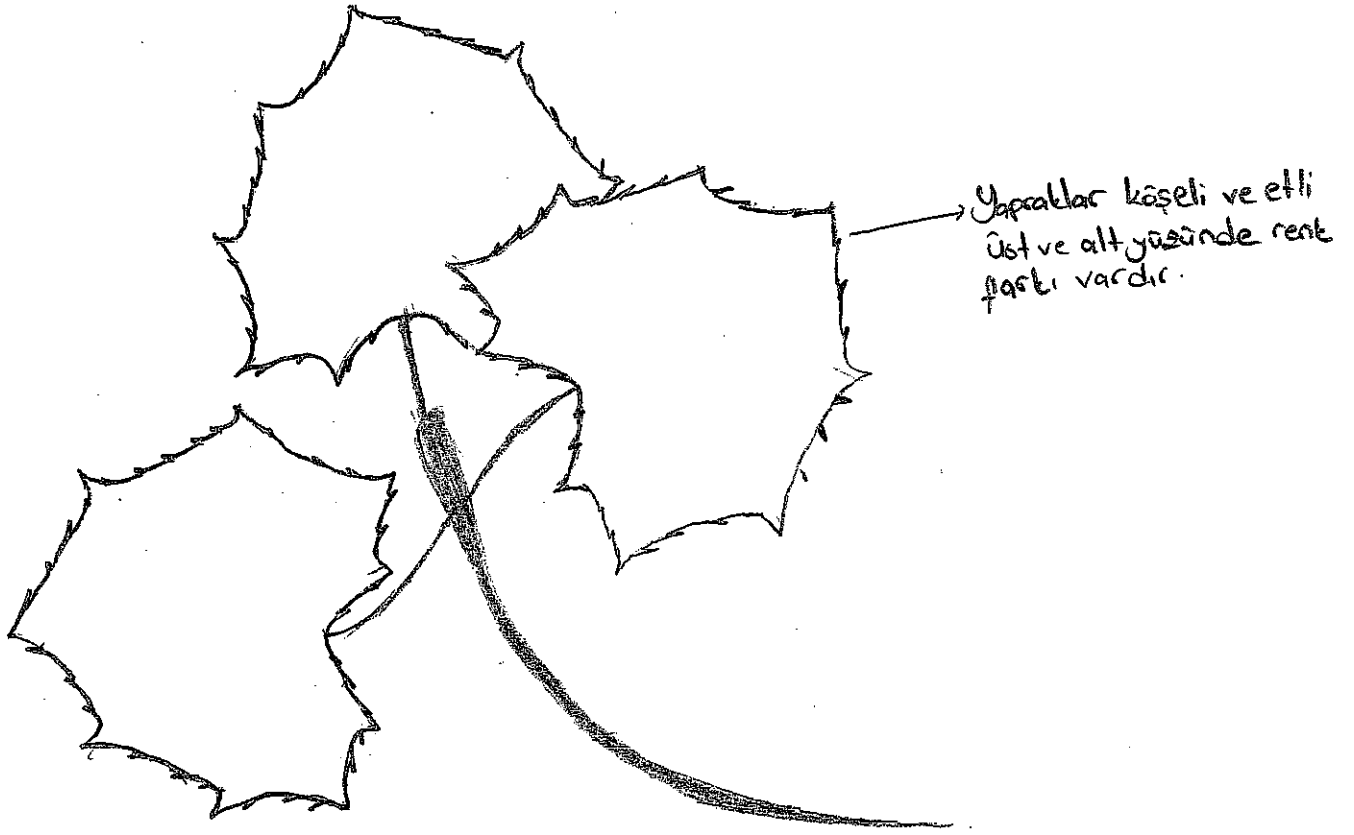
- * *Digitalis* türleri kalp glikozitleri taşır.
- * Batı Anadolu'da yayılımı vardır.

1-Matricaria chamomilla (Compositae) - Papatya

* Yurdumuzda çok sayıda türleri vardır.

2- *Pussilago papposa* (Compositae) - Öksürük Otu

*Çiçek açma ve yapraklanma süreleri farklıdır.

*Öksürük kesici olarak kullanılır.